

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos LXXV. — Izdan in razposlan dne 23. septembra 1899.

Vsebina: (Št. 176—179.) 176. Cesarski ukaz o gospodarskem razmerju k deželam ogrske krone, o popolnem odkupu državnih not, o uvedbi kronske vrednote kakor deželne vrednote, o podaljšbi privilegija avstrijsko-ogrske banke in o uredbi dolga prvotnih 80 milijonov goldinarjev. — 177. Ukaz, da se razveljavlja promet mlinarskih izdelkov z žitom. — 178. Ukaz, s katerim se o priliki cesarskega ukaza z dne 21. septembra 1899. l. gledé gospodarskega razmerja k deželam ogrske krone itd., izdajejo nadaljnja določila k železništvu. — 179. Ukaz, s katerim se izdajejo predpisi v izvršitev določil člena VII prvega poglavja v I. delu cesarskega ukaza z dne 21. septembra 1899. l., ki uravnavajo promet živine z deželami ogrske krone.

176.

Cesarski ukaz z dne 21. septembra 1899. l.

o gospodarskem razmerju k deželam ogrske krone, o popolnem odkupu državnih not, o uvedbi kronske vrednote kakor deželne vrednote, o podaljšbi privilegija avstrijsko-ogrske banke in o uredbi dolga prvotnih 80 milijonov goldinarjev.

Na podstavi §. 14. državnega osnovnega zakona z dne 21. decembra 1867. l. (drž. zak. št. 141) ukazujem tako:

Prvi del.

Gospodarsko razmerje k deželam ogrske krone.

Prvo poglavje.

Uredba carinskih in trgovinskih razmerij.

Člen I.

Z določili zakonov z dne 27. junija 1878. l. (drž. zak. št. 62), z dne 21. maja 1887. l. (drž. zak. št. 48), z dne 25. julija 1891. l. (drž. zak. št. 105), z dne 2. avgusta 1892. l. (drž. zak. št. 127), z dne 27. decembra 1893. l. (drž. zak. št. 191) in z dne 27. februarja 1897. l. (drž. zak. št. 72) narejeno in s cesarskima ukazoma z dne 30. decembra 1897. l. (drž. zak. št. 308) in z dne 30. decembra

1898. l. (drž. zak. št. 239) v veljavnosti podaljšano gospodarsko razmerje med kraljevinami in deželami, zastopanimi v državnem zboru, in med deželami ogrske krone se pušča z uvetom veljave enakoglasnih naredeb v zadnje imenovanih deželah — ako se do leta 1903. ne dožene po dogovoru carinska in trgovinska zveza — do konca leta 1907. v veljavi. Pri tem naj stopijo v veljavo v členih IV. do VIII. obsežena določila.

Za zgoraj navedeno dobo ostane gledé uporabe prejemkov carinskega dohodka v veljavi določilo, izdano v §. 1 zakona z dne 21. maja 1887. l. (drž. zak. št. 47).

Člen II.

Da se sklene carinska in trgovinska zveza z deželami ogrske krone, je začeti pogajanja naj-pozneje v letu 1901.

Samoupravno carinsko tarifo je pred začetkom pogajanj o sklepu novih trgovinskih pogodb z inozemstvom nadomestiti z novo carinsko tarifo, ki enakomerno ugotavlja agrikolne in industrijalne koristi obeh držav.

Člen III.

Ako stopijo v času do konca leta 1907. v veljavo dogovori med kraljevinami in deželami, zastopanimi v državnem zboru, in med deželami ogrske krone o stvareh, o katerih se razpravlja v tem poglavju, izgubé naredbe, nanašajoče se na te stvari, svojo veljavo. Ako se gledé teh stvari v deželah ogrske krone stanje (vzajemnost), ustrezajoče tukaj ukrenjenim odredbam, ne ohrani neizpremenjeno v veljavi, se pridržujejo tostranski državni polovici odredbe, potrebne v varstvo in dokazovanje gospodarskih in finančnih koristi.

Člen IV.

Povračila davkov in izvozne bonifikacije.

Povračil davkov, oziroma izvoznih bonifikacij za davčne predmete, ki se izvažajo čez carinsko črto, naj plačujejo kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru, počenši od 1. dne januarja 1900. l. samo tisti delež, ki pride na njihov izvoz te vrste.

Bonifikacijskih zneskov za izvoz cukra, ki jih eventualno vračajo cukrotvornice v zmislu §. 3 določil o davku od cukra, so deležne kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru, v tistem razmerju, v katerem so morale te dežele v zmislu spredaj stoječega odstavka plačevati izvozne bonifikacije v dotični obratni dobi, tako da morajo kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru, od največinskega zneska bonifikacije za izvoz cukra plačevati samo toliko, kolikor pride v razmerju njihovega lastnega izvoza cukra na te dežele.

Za čas od 1. dne januarja 1900. l. do konca julija istega leta se bode računalo sedem dvanajstink ($\frac{7}{12}$) bonifikacijskih povračil, pripadajočih na obratno dobo 1899/1900.

Slična določila veljajo tudi gledé Bosne in Hercegovine.

Člen V.

Obrana patentov.

Na vseh poljih industrije bodo nove iznajdbe, ki se dado v obrtu porabiti, v obeh državnih ozemljih uživale popolno zakonito obrano (obrano patentov), ako s sedaj obstoječimi zakoni niso narejene izjeme.

Pripadniki enega državnega ozemlja, in pa osebe, ki imajo v tem državnem ozemlju svoje bivališče ali svoj zavod, bodo v drugem državnem ozemlju v vsem, kar se tiče iznajdeb, uživali iste pravice kakor lastni pripadniki.

Ako se iznajdba, zglašena v enem državnem ozemlju, zglati v 90 dneh po dnevu dodelitve patenta tudi v drugem državnem ozemlju, naj ima ta poznejša zglastev v vsakem oziru isto veljavo, kakor da bi se bil opraviła v času prve zglastitve.

Obrana kake iznajdbe, zglašene v enem državnem ozemlju v zmislu spredaj stoječega odstavka ne more v tem državnem ozemlju imeti večjega obsega ali daljšega trajanja nego v tistem državnem ozemlju, v katerem se je iznajdba najprej zglastila.

Uvoz blaga, narejenega v enem državnem ozemlju, v drugo državno ozemlje, naj v tem ozemlju ne provzroči škodljivih posledic za obrambno pravo, dodeljeno iznajdbi.

Izdatki in objave, ki so jih izdala patentna oblastva enega državnega ozemlja, ne potrebujejo posvedočbe, ako se rabijo pri patentnih oblastvih drugega državnega ozemlja.

Doslej v skupnem porazumljenju dodeljeni privilegiji obdržé, dokler se niso izpremenili v zmislu novih zakonitih določil, v svojem trajanju tudi nadalje neizpremenjeno veljavo v obeh državnih ozemljih.

Taki privilegiji se podaljšajo, in pa docela al deloma razveljavljajo v méjsebojnem porazumu trgovinskih ministrstev obeh državnih ozemelj.

Ako trgovinsko ministrstvo enega državnega ozemlja odreče privolilo za podaljšanje, izgubi privilegij za to državno ozemlje svojo veljavo.

Ako se privolilo za razveljavo, izrečeno v enem državnem ozemlju odreče ali ne dodeli v treh mesecih po vročbi predloga, izgubi privilegij po predlogu veljavo za tisto državno ozemlje, v katerem se je izrekla neveljavnost.

Vse druge stvari, tičeče se takega privilegija, si mejsebojno sporočata trgovinski ministrstvi obeh državnih ozemelj. Da se doseže podaljšanje takega privilegija v drugem državnem ozemlju, gre temu ozemlju pristojbina za vpis v znesku 25 odstotkov dosedanje takse za privilegij.

Člen VI.

Obrana znamenek in vzorcev.

Trgovinske in tovarniške znamke, vzorci in obrazci, in pa v trgovini in prometu rabljena imena, firme, grbi in nazivala zavodov bodo v obeh državnih ozemljih uživali popolno zakonito obrano.

V obeh državnih ozemljih obstoječa zakonita določila v obrano znamenek, vzorcev in obrazcev se smejo izpreminjati samo v porazumu obeh delov.

S položbo in vpisom znamke, vzorca ali obrazca pri kaki trgovinski in obrtni komori ali pri kakem oblastvu, kateremu se morda v bodoče izroči vpisovanje, v področju enega obeh državnih ozemelj, se pridobi za pripadnike enega obeh državnih ozemelj, in pa za osebe, ki imajo v tem državnem ozemlju svoje bivališče ali svoj zavod, zakonita obrana v obsegu obeh državnih ozemelj.

Za vse odredbe in odločbe, ki se tičejo kake znamke, vzorca ali obrazca kakega državljana ali osebe, ki biva v tuzemstvu ali ima tu svoj zavod, je edino pristojno tisto državno ozemlje, kateremu pripada posestnik znamke, vzorca ali obrazca po svojem državljanstvu ali v katerem ima svoje bivališče ali svoj zavod.

Za vse odredbe in odločbe, ki se tičejo kake znamke, vzorca ali obrazca kakega inozemca ali osebe, ki nima v inozemstvu niti bivališča, niti zavoda, so izključno pristojna oblastva tistega državnega ozemlja, v katerem se je najprej zglasil vpis.

V očigled določil mednarodnih državnih pogodb, po katerih zadobé inozemci pravico do obrane

znamek, vzorcev ali obrazcev samo z vpisom pri trgovinskih in obrtnih komorah na Dunaju in v Budapešti, je za prednost pravice znamenek, vzorcev ali obrazcev kakega inozemca ali kake osebe, ki nima v tuzemstvu niti bivališča niti zavoda, merodajen čas položbe v tistem državnem ozemlju, v katerem se je najprej zglasila znamka, vzorec ali obrazec; trajanje teh pravic je preračunati od časa vpisu v enem državnem ozemlju sledečega vpisa v drugem državnem ozemlju.

V enem državnem ozemlju po pristojnosti opravljene vpise, ukrenjene odredbe in odločbe si bodeta trgovinski ministrstvi vsak mesec poročali v namen poočitbe v vpisnikih, ki se pišejo tam.

Člen VII.

Promet z živino.

Z živalimi, ki prihajajo iz ene države, z živalskimi sirovinami in s predmeti, ki se nalezejo strupa, se v drugi državi vobče načeloma ne ravna drugače, nego z istovrstnimi prevozi svoje države.

Potem takem lahko stopijo prevozi, ki prihajajo iz kuge prostih krajev in dojdejo zdravi na namenišče, v svobodni promet druge države.

Ako se poistini kaka kužna živalska bolezen na vpeljanem prevozu, se sme prevoz poslati nazaj; ako se kaka taka bolezen zatrosi ali ako je kje, zlasti v kakem mejnem okraju, se sme uvoz tiste vrste živalij, katere se prime, omejiti ali prepovedati.

Te odredbe je ukreniti po izvršilnih načinih, ki sta jih dogovorili obe vladi za dobo veljavnosti spredaj stoječih določil o prometu z živino, in proizročijo jih pristojni resortni ministri, ako ne gre za vračilo okuženih prevozov ali za naredbe, ki so v prometu obmejnih okrajev najprej dolžnost tamošnjih oblastev.

Člen VIII.

Zavarovalne družbe.

§. 8 zakona z dne 27. junija 1878. l. (drž. zak. št. 63) se v svoji dosednji obliki razveljavlja in naj se v bodoče glasi:

Zavarovalne družbe enega državnega ozemlja so, ako razširijo svoje delovanje na drugo državno ozemlje ustanovivši kako podružnico (§. 1), gledé obrata opravil v drugem državnem ozemlju podvržene tistim predpisom, ki jih tamošnji zakoni in ukazi predpisujejo domačim zavarovalnim podjetjem.

Družbe so dolžne uravnati opravljeni obrat podružnice primerno predpisom, obstoječim v tamošnjem državnem ozemlju za domače zavarovalne družbe, in izpolnjevati povelja, ki jih izdado gledé tega pristojna oblastva izvršujé državno nadzorstvo. V treh dneh po izposlovanem trgovinsko-sodnem vpisu podružnice naj družba o tem poroča oblastvu, pristojnemu za izvrševanje državnega nadzorstva nad zavarovalnimi družbami, predloživši izpisek iz vpisnika. Temu oblastvu je razen tega predlagati nadaljnja dokazila, ki jih zahteva.

Enako naj družba ravna, ako so se njena pravila v domovini pravnomočno dopolnila ali izpremenila, in ako se je to po §. 4 v drugem državnem ozemlju posebno vpisalo.

Prestanek družbe naj hkratu z naznanilom, ki se poda po §. 4 sodnemu dvoru, družba naznani pristojnemu nadzornemu oblastvu.

Ako bi se ta določila ne izpolnjevala, lahko nadzorno oblastvo, ko je poprej posvarilo, provzroči, da se po §. 6 izbríše podružnica.

Drugo poglavje.

Statistika prometa z blagom med kraljevinami in deželami, zastopanimi v državnem zboru, in med ostalimi deli avstrijsko-ogrskega carinskega ozemlja.

§. 1.

Promet z blagom, opravljen

- a) po železnicah,
- b) po parnoplovstvenih podjetjih po notranjem vodovju,
- c) po morju in
- d) po pošti,

med kraljevinami in deželami, zastopanimi v državnem zboru, in med ostalimi deli avstrijsko-ogrskega

carinskega ozemlja je statistično ovedeti po naslednjih določilih.

A. Promet blaga z deželami ogrske krone.

§. 2.

V namen statistike je pridati statistična pojasnila vsem blagovnim pošiljatkam, ki se prevažajo, kakor je omenjeno v §. 1, in ki prehajajo iz ozemlja kraljevin in dežel, zastopanih v državnem zboru, v ozemlje dežel ogrske krone.

Pošiljatve, ki prihajajo iz dežel ogrske krone, se ovedajo navadno (§. 3) na podstavi duplikatov napovednic blaga, ki spremljajo te pošiljatve.

Katere pošiljatve so oproščene privzetka v statistično ovedbo, se določi ukazoma.

§. 3.

Odpošiljači so dolžni izdajati statistične napovednice blaga ob pošiljatkah iz tuzemskega državnega ozemlja, v kolikor se ne ustanové izjeme že tukaj (§. 7) ali po vladi ukazoma.

Ob prihodu pošiljatev so adresati dolžni opraviti morda zahtevano popreskušnjo duplikatov napovednic blaga ali, ako jih ni, podati statistično pojasnilo.

Enako se lahko v tistih primerih, v katerih pride pošiljatev, opremljena s statistično napovednico blaga, na namenišče, ki se ne more smatrati za definitivni kraj izročitve, stori odprava po kakem prevoznem zavodu odvisna od priložbe nove, vendar pristojbine proste napovednice blaga.

Ako pridejo pošiljatve na naslov oseb, kojih poklic ali obrt je v tem, da oskrbujejo vozništvo na tuj račun, se smejo statistične napovednice blaga zahtevati od tistih oseb, ki jih je smatrati za prave prejemnike pošiljatev.

Izdatniki, oziroma adresati so odgovorni za pravilnost in popolnost statističnih napovednic, ki so jih izdali, oziroma preskusili (§. 13).

§. 4.

Statistične napovednice blaga ob oddaji pošiljatev smejo imeti za predmet samo vsebino po ene vozne listine.

Izdati jih je navadno (§. 5, drugi odstavek) v dvojnem izdatku; en izvod je odvzeti v domači deželi, drugi (duplikat) pa naj spremlja pošiljatve, ki prehajajo v dežele ogrske krone.

§. 5.

Statistične napovednice naj vsekako obsegajo vrsto, množino in, izvzemši napovednice o poštnih pošiljativah, tudi deželo, iz katere prihaja blago.

Obrazce, ki jih je rabiti za namene statistike, in pa kake izjeme od pravila, obseženega v §. 4, drugem odstavku, ustanovi vlada ukazoma in izda bližnje predpise o vsebini in oddaji statističnih napovednic, in pa o ravnanju, katerega se je držati, izvršujé popreskušnjo duplikatov napovednic (§. 3, drugi odstavek).

§. 6.

Pošiljači, oziroma prejemniki pošiljatev blaga, ki so podvržene statistični ovedbi v zmislu §. 2, so dolžni resnično in pravočasno poročati, kar zahteva urad, kateremu je izročena sestava statistike o prometu blaga, ali kar se zahteva na njegovo povelje, da se popolné pomanjkljivo podane napovednice blaga, ali da se odstranijo dvomi o pravilnosti napovedij.

Isto dolžnost imajo ob pošiljativah, opravljenih po posrednikih, tudi pravi pošiljači in prejemniki.

§. 7.

V §. 1 imenovani prevozni zavodi ne smejo odpravljati pošiljatev blaga, katerim ni izrečno priznana prostost, da ni treba priložiti statistične napovednice blaga, v dežele ogrske krone brez potrebnih statističnih napovednic blaga, izdanih predpisu primerno.

Pogoje, s katerimi lahko celo izjemoma proizvodijo, da se izdajo statistične napovednice blaga, in pa ravnanje, katerega se jim je držati ob prevzetju, postopku in predložbi statističnih napovednic blaga, oziroma duplikatov, uredi vlada ukazoma.

§. 8.

Tistim podjetjem, ki se obrtoma pečajo z nabiralno službo paketov, se sme za vsakočasni

preklic in s pridržkom primernih priglednih naredeb dovoliti, namesto da doprinesejo statistične napovednice blaga ob oddaji vsake posamezne pošiljatve, zavezane napovednici in pripadajoče nabiralni službi paketov, predložiti potrebne statistične napovednice blaga neposredno statističnemu uradu, kateremu je izročena sestava statistike o prometu blaga.

§. 9.

Ako bi se dvomilo glede pravilnosti napovednic blaga ali duplikatov napovednic blaga, spremljajočih pošiljatve, imajo železniška in plovstvena podjetja pravico preskusiti in popraviti povedbe napovednic blaga, oziroma duplikatov, primerjaje z vsebino pošiljatev v navzočnosti oddajnika, oziroma prejemnika ali njih pooblaščenec, in ako jih ni, v navzočnosti vsaj dveh prič.

Poštni zavod pa ima v takih dvomnih primerih pravico s privolilom strank primerjati vsebino pošiljatev z napovedni napovednic blaga, oziroma duplikatov, ali ako se to privolilo ne dodeli, odreči odpravo, oziroma izročitev pošiljatev.

§. 10.

Uradnim organom, katerim se izroča prigled uredieb, ukrenjenih pri prevoznih zavodih v izvršitev dolžnosti, ki jih imajo glede statistike o prometu blaga, je dati potrebna pojasnila, ki naj služijo zgolj v statistične namene. Tudi je tem organom na zahtevo dovoliti vpogled v zadevne zapise.

§. 11.

Z napovednicami blaga in z njih duplikati, ki spremljajo pošiljatve, naj prevozni zavodi in njih nameščenci ravnajo strogo zaupno.

§. 12.

V založbo stroškov te uradne statistike o prometu blaga naj izdajniki statističnih napovednic blaga, oziroma prejemniki v to statistiko privzetih pošiljatev (§. 2, drugi odstavek) plačajo statistično pristojbino.

Poštni promet pa je izvzet od pobiranja statistične pristojbine.

Statistično pristojbino je plačevati navadno v uradnih znamkah, in to za vsako napovednico blaga, oziroma za vsak iz dežel ogrske krone prihajajoči duplikat napovednice blaga po enotnem postavku, ki ne sme znašati več nego deset vinarjev, za napovednice celih vagonskih ali ladijskih nakladov ne več nego trojni znesek tega enotnega postavka.

Višino pristojbin, ki jih je vsaki čas plačevati v teh največinskih mejah, določa vlada ukazoma, po potrebi stroškov uradne statistike o prometu blaga, tako tudi katere pošiljatve so oproščene pristojbine, ali s katerimi uveti se sme opustiti plačilo statistične pristojbine.

§. 13.

Nalašč ali iz zle malomarnosti storjena nasprotovanja zoper predpise tega ukaza ali določil, izdanih v njega izvršitev, so podvržena kazni radi nereda od 4 do 400 kron.

Izterjane globe radi nereda tečejo v zaklad za založbo stroškov te uradne statistike o prometu blaga.

Gledé kazni radi nereda naj vlada ukazoma izda določila o kazenski pristojnosti oblastev, o postopku, o rekurzu, olajšilu in popolnem odpustu kazni radi nereda.

Kaznivost teh nasprotovanj zastari po preteku enega leta.

§. 14.

Pred rednimi sodnijami ni postopka niti o prisanju, ali je plačati pristojbino po tem ukazu ali ne, niti o nje izmeri. Nepoplačane pristojbine in zneske kazni radi nereda je izterjati, kakor je predpisano za izterjevanje zastalih cesarskih davkov.

§. 15.

Neodvisno od kazni, ki nastopi morda po občnem kazenskem zakonu, veljajo določila kazen-

skega zakona o dohodarstvenih prestopkih z dodatnimi ukazi, v Dalmaciji predpisi, obstoječi gledé prestopkov carinskih zakonov, v naslednjih primerih:

1. Ako kdo posnema ali ponareja uradne statistične znamke (§. 12), ki služijo v plačevanje statistične pristojbine, in ako posnemane ali ponarejene znamke komu prepusti ali na kak drug kraj pošilja ali za plačevanje statistične pristojbine porablja, ali ako kdo od drugih posnemane ali ponarejene statistične znamke, znajoč okolnost, da so posnemane in ponarejene, prevzame v prodajo ali jih komu prepusti ali za plačevanje statistične pristojbine porablja, ali ako kdo za plačilo statistične pristojbine že rabljene znamke, znajoč to okolnost, znova porablja;

2. ako kdo neupravičen trguje s statističnimi znamkami.

Kazen je odmeriti v primerih, navedenih pod št. 1, s petkratnim do petnajstkratnim zneskom prikrajšane ali nevarnosti prikrajšbe izpostavljene statistične pristojbine, toda nikdar pod 10 kron in v primerih, navedenih pod št. 2., s 4 do 100 kron.

Te globe naj odpadejo, ako so od časa storjenega prestopka pretekla tri leta.

B. Promet blaga z Bosno in Hercegovino.

§. 16.

Izvršitev statistične sestave o prometu blaga med kraljevčinami in deželami, zastopanimi v državnem zboru, na eni strani in med Bosno in Hercegovino na drugi strani lahko vlada odredi ukazoma, zmislu primerno porabljuje določila izdana v §§. 2 do 15.

§. 17.

V tem poglavju obsežena določila stopijo s 1. dnem januarja 1900. l. v moč.

Drugi del.

Popoln odkup državnih not in odredbe, ki so s tem v zvezi.

Prvo poglavje.

Popoln odkup skupnega nezaloženega dolga v državnih notah.

Ministrstvo kraljevin in dežel, zastopanih v državnem zboru, se pooblašča, skleniti z ministrstvom dežel ogrske krone naslednji dogovor:

Člen I.

Na podstavi člena XIX novčene in vrednotne pogodbe z dne 11. avgusta 1892. l. se ustanavlja v mejsebojnem porazumu, da je od skupnega nezaloženega dolga prvotnih 312 milijonov goldinarjev a. v. v državnih notah sedaj odkupiti tudi ostali znesek 112 milijonov goldinarjev a. v.

Člen II.

Po §. 5. na podstavi zakona z dne 24. decembra 1867. l. (drž. zak. št. 3 iz l. 1868.) in ogrskega zakonskega člena XV iz leta 1867. sklenjenega dogovora obstoječa zveza delnih hipotečnih nakaznic z obtekom državnih not se razveljavlja z dnem, katerega se sklene ta dogovor.

Od tega dne počenši se torej delne hipotečne nakaznice ne smejo več v obteku nadomeščati z državnimi notami, ne da bi se v ostalem alteroval od avstrijskega zakonodajstva ustanovljeni red tega nezaloženega dolga.

V kolikor se tega dne delne hipotečne nakaznice v obtoku nadomeščajo z državnimi notami, vzame c. kr. finančno ministrstvo te državne note edino na stroške c. kr. finančne uprave iz obteka in jih odkupi.

C. kr. finančno ministrstvo naj torej državne note odkupi v tistem znesku, v katerem presega obtek državnih not izkazan dne, katerega se sklene ta dogovor, po pet goldinarjev in po petdeset goldinarjev skupaj znesek 112 milijonov goldinarjev a. v.

Ta odkup opravi c. kr. finančno ministrstvo, brez posebnega sklica, za druga zakonita plačila

sredstva, izvzemši državne note, in ga izvrši v enem letu, računaje od sklepa tega dogovora.

Z dnem, katerega bode c. kr. finančna uprava državne note, nadomestujoče v obteku delne hipotečne nakaznice, popolnoma odkupila, preide uprava nezaloženega dolga v delnih hipotečnih nakaznicah od c. in kr. državnega finančnega ministrstva na c. kr. finančno ministrstvo.

Od tega dne počenši mine tudi vsako sonadzorstvo ogrske prigledne komisije gledé tega nezaloženega dolga.

Člen III.

V členu I ustanovljeni odkup ostalega zneska 112 milijonov goldinarjev a. v. državnih not, ki jih je odkupiti na skupne stroške, naj se opravi s preklicem in odkupom državnih not po pet goldinarjev a. v. s firmo c. in kr. državne osrednje blagajne in z dnem 1. januarja 1881. l. in državnih not po petdeset goldinarjev a. v. s firmo c. in kr. državne osrednje blagajne ter z dnem 1. januarja 1884. l.

Člen IV.

Z dnem, katerega se sklene ta dogovor, je ustavljeno nadaljnje izdajanje državnih not po c. in kr. državni osrednji blagajni in obtek državnih not po 5 goldinarjev in oziroma po 50 goldinarjev je omejen na tisti znesek, v katerem bode vsaka teh vrst tega dne izdana.

C. in kr. državna osrednja blagajna pa naj izmeno državnih not po pet in po petdeset goldinarjev, ki so postale za promet nerabne, za nove državne note obeh teh vrst po meri izdajnega števila, pripustnega za vsako od njih, nadaljuje še nadalje, in to tako dolgo, da to zameno ukazoma prepovesta c. kr. in kraljevi ogrski finančni minister v porazumu s c. in kr. državnim finančnim ministrstvom. Državne note naj se tudi po času, ko se obče obvezno uvede kronska vrednota, do svojega odkupa glasé na avstrijsko vrednoto.

Po c. in kr. državni osrednji blagajni v obteku dejane državne note po pet in po petdeset goldi-

narjev smejo obojestranske in c. in kr. skupne blagajne in uradi izdajati za plačilo in v zameno še tako dolgo, dokler oba finančna ministra v porazumu s c. in kr. državnim finančnim ministrstvom ukazoma ne odredita, da je popolnoma ustaviti vsako izdajo in izmeno teh državnih not.

Preklic in odkup v členu III oznamenjenih državnih not odredita ukazoma c. kr. finančni minister in kraljevi ogrski finančni minister v porazumu s c. in kr. državnim finančnim ministrstvom, čim bodo narejena obtočna sredstva, ki jih je po členu V tega dogovora dejati v promet namesto državnih not, ki se odkupijo.

V istem ukazu je hkratu ustanoviti, v katerem času mine obstoječa občna dolžnost sprejemati te državne note mesto plačila, in do katerega časa se te državne note še sprejemajo za plačilo pri vseh obojestranskih državnih blagajnah in uradih, in pa pri c. in kr. skupnih blagajnah in uradih.

V istem ukazu je nadalje navesti tiste blagajne, ki so poklicane za odkup preklicanih državnih not izmenjaje jih za druga zakonita plačilna sredstva.

Čas, v katerem mine obstoječa občna dolžnost sprejemati te državne note mesto plačila, se mora ustanoviti na eno in pol leta, čas, do katerega je te državne note pri vseh obojestranskih državnih blagajnah in uradih, in pri c. in kr. skupnih blagajnah in uradih sprejemati za plačilo, na dve leti po dnevu razglasa tega ukaza.

Zadnji rok za odkup po blagajnah, poklicanih za to, je ustanoviti s pretekom šestega leta po dnevu razglasa tega ukaza.

S pretekom tega zadnjega roka mine vsaka dolžnost države, odkupiti te državne note.

Člen V.

Preklicane državne note po pet goldinarjev in po petdeset goldinarjev a. v. se odkupijo za druga zakonita plačilna sredstva, toda izvzemši državne note. Namesto odkupljenih državnih not ni izdajati več nikakih državnih not.

V odmeno državnih not v obtoku, ki jih je v ostalem znesku 112 milijonov goldinarjev a. v. odkupiti na skupne stroške, izdala c. kr. vlada in kraljeva ogrska vlada za 64 milijonov kron enako

32 milijonov goldinarjev a. v. srebrnega denarja kronske vrednote po pet kron in skleneta z avstrijsko-ogrsko banko dogovor radi izdaje bankovcev po deset kron v znesku 160 milijonov kron enako 80 milijonov goldinarjev a. v.

Določila o srebrnem denarju po pet kron in bankovcih po deset kron, ki jih je izdati, se dogovoré posebej.

Člen VI.

Odkup preklicanih državnih not po pet in po petdeset goldinarjev prenese c. kr. in kraljevi ogrski finančni minister avstrijsko-ogrski banki.

V zvezi s tem izda tudi srebrni denar po pet kron avstrijsko-ogrška banka.

Člen VII.

Avstrijsko-ogrška banka naj državne note, ki jih odkupi in nerabne naredi, uniči po posredovanju c. in kr. državnega finančnega ministrstva.

Državne note, ki jih c. kr. finančno ministrstvo odkupi in nerabne naredi, je izročiti c. in kr. državnemu finančnemu ministrstvu, ki jih potem uniči.

C. kr. finančno ministrstvo, in pa kraljevo ogrsko finančno ministrstvo bodeta imeli pravico, posredovati ob uničevanju odkupljenih državnih not po uradnikih, ki se pošljejo za to.

Člen VIII.

O odkupu, ki naj ga opravi c. kr. finančno ministrstvo v zmislu člena II tega dogovora, je pisati poseben račun in ta odkup posebno dokazati.

V zmislu člena II po c. kr. finančnem ministrstvu odkupljene državne note je, ko so se uničile, takoj kakor poravnane odpisati in izkazati od zneska izdanih državnih not, ki nadomeščajo delne hipotečne nakaznice v obtoku.

Tako je tudi o odkupu državnih not v ostalem znesku 112 milijonov goldinarjev a. v., ki ga je opraviti v zmislu člena III tega dogovora na skupne stroške, pisati poseben račun in tudi ta odkup posebno izkazati.

V zmislu člena III odkupljene državne note je, ko so se uničile, takoj kakor poravnane odpisati in izkazati od zneska nezaloženega dolga v državnih notah, ki ga je odkupiti na skupne stroške (člen XIX novčne in vrednotne pogodbe).

Znesek državnih not po pet in oziroma po petdeset goldinarjev a. v., ki so se izdale do dne, katerega se sklene ta dogovor, in ki se do preteka zadnjega odkupnega roka niso prinesle v odkup, je po preteku zadnjega odkupnega roka kakor poravnane odpisati od zneska nezaloženega dolga v državnih notah, ki ga je odkupiti na skupne stroške.

Do tega odpisa kakor poravnave je gledé državnih not po pet goldinarjev in po petdeset goldinarjev a. v. pisati po en poseben tekoč račun in dokazati, kateri znesek teh državnih not se je že odkupil in uničil, in kateri znesek državnih not po pet goldinarjev in po petdeset goldinarjev a. v. je še v obtoku.

Člen IX.

O stroških odkupa državnih not, ki jih je odkupiti na skupne stroške, v ostalem znesku 112 milijonov goldinarjev a. v., ki jih plačajo kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru, s 70 odstotki, dežele ogrske krone s 30 odstotki (člen XIX novčne in vrednotne pogodbe), se obračuni med finančnima ministrstvom na podstavi dokazil, ki jih dá avstrijsko-ogrsko banka in oziroma c. in kr. državno finančno ministrstvo.

Ako bi se po preteku zadnjega roka za odkup državnih not po pet goldinarjev, oziroma po petdeset goldinarjev pokazalo, da se en del izdanih državnih not ni prinesel v odkup, gre prihranilo, nastalo kakor poplačano (člen VIII) z odpisom teh izdanih in v odkup neprinesenih državnih not, s 70 odstotki kraljevinam in deželam, zastopanim v državnem zboru, in s 30 odstotki deželam ogrske krone.

Člen X.

Domenke, ki jih je ukreniti radi izvršitve tega dogovora z avstrijsko-ogrsko banko, skleneta c. kr. in kraljevi ogrski finančni minister v porazumu s c. in kr. državnim finančnim ministrstvom hkratu z dogovorom radi izdaje bankovcev po deset kron (člen V).

Člen XI.

Prigled o izvršitvi popolnega odkupa državnih not, urejeni s tem dogovorom, izvršuje prigledna

komisija, postavljena za prigled uprave skupnega nezaloženega dolga z zakonom z dne 10. junija 1868. l. (drž. zak. št. 53), oziroma z ogrskim zakonskim členom XLVI iz leta 1868., po teh zakonitih določilih.

Člen XII.

Izvršujé člen XIX novčne in vrednotne pogodbe se je dogovorilo, da provzroči, čim mine v zmislu člena IV tega dogovora obstoječa občna dolžnost sprejemati v plačilo državne note po pet goldinarjev in po petdeset goldinarjev a. v., vsako obeh ministrstev poseben sklep obojestranskih zakonodajstev o vprašanju vzprejema plačil v gotovini, ki ga je izreči v zakonu.

Drugo poglavje.

Kovanje novcev po pet kron.

Člen I.

Razen kovanega denarja kronske vrednote, imenovanega v členu XI zakona z dne 2. avgusta 1892. l. (drž. zak. št. 126), s katerim se ustanavlja kronska vrednota, se bodo v srebrnih novcih kovali tudi novci po pet kron.

Člen II.

Novci po pet kron se bodo kovali v zmesnem razmerju $\frac{900}{1000}$ srebra in $\frac{100}{1000}$ bakra.

Iz kilograma novčnega srebra se naredi $41\frac{2}{3}$ novcev po pet kron. Novec po pet kron bode torej imel težo 24 gramov.

V kovanju novcev se je držati normalne teže in normalne vsebine. V kolikor se ni moči držati absolutne natančnosti pri posameznih novcih, se dovoljuje razlika na več ali manj, ki v fini vsebini ne sme presegati $\frac{3}{1000}$ in v teži ne $\frac{5}{1000}$.

Člen III.

Novci po pet kron bodo imeli na prednji strani Mojo doprno sliko, na drugi strani cesarskega orla z znamenilom vrednosti 5 Cor., in pa letno število kovanja.

Okolni napis naj se, primerno okrajšan, glasi: *Franciscus Josephus I. D. G. Imperator Austriae,*

Rex Bohemiae, Galliciae, Illyriae, etc. et Apostolicus Rex Hungariae.

Rob bode gladek in bode v vdolbenih črkah imel besede „*Viribus unitis*“.

Premer novcev po pet kron bode znašal 36 milimetrov.

Člen IV.

Novci po pet kron se kujejo samo na račun države.

Novcev po pet kron je nakovati za 44,800.000 kron.

Ukazoma se določi, v katerih rokih je novce po pet kron kovati in izdati.

Člen V.

V členu XIX zakona z dne 2. avgusta 1892. l. (drž. zak. št. 126) gledé novcev po eno krono ukrenjena določila veljajo gledé novcev po pet kron z izpremembo, da se ustanavlja gledé zasebnega prometa, da ni nikdo dolžen sprejemati v plačilo novce po pet kron v večem znesku nego za dvesto in petdeset kron.

V členu XX imenovanega zakona gledé novcev po eno krono ukrenjena določila naj veljajo tudi gledé novcev po pet kron.

Prav tako se smejo v zmislu člena XXIV tega zakona opravljati vsa plačila na državnih in drugih javnih blagajnah in v zasebnem prometu, ki jih je zakonito opraviti v avstrijski vrednoti — bodisi v kovanem denarju ali ne — počenši s časom, v katerem stopi ta cesarski ukaz v moč, po izbiri dolžnika in po plačilni moči, dodeljeni novcem po pet kron, tudi v teh novcih in to tako, da se računani novci po pet kron za 2 gl. 50 kr. a. v.

Tretje poglavje.

Dodatna pogodba k novčni in vrednotni pogodbi gledé kovanja novcev po pet kron.

Ministrstvo kraljevin in dežel, zastopanih v državnem zboru, se pooblašča skleniti z mini-

strstvom dežel ogrske krone naslednjo dodatno pogodbo k novčni in vrednotni pogodbi.

Člen I.

Razen novcev kronske vrednote, imenovanih v členu VIII med obema državnima ozemljema obstoječe novčne in vrednotne pogodbe (zakon z dne 2. avgusta 1892. l. [drž. zak. št. 127] in ogrski zakonski člen XVIII iz leta 1892.) se bodo v srebrnem denarju kovali tudi novci po pet kron.

Novci po pet kron se kujejo v zmesnem razmerju $\frac{900}{1000}$ srebra in $\frac{100}{1000}$ bakra.

Iz kilograma novčnega srebra se naredi $41\frac{2}{3}$ novcev po pet kron. Novci po pet kron bode torej imel težo 24 gramov.

V kovanju novcev se je držati normalne teže in normalne vsebine. V kolikor se ni moči držati absolutne natančnosti pri posameznih novcih, se dovoljuje razlika na več ali manj, ki v fini vsebini ne sme presegati $\frac{3}{1000}$ in v teži ne $\frac{5}{1000}$.

Premer novcev po pet kron bode znašal 36 milimetrov.

Člen II.

Novci po pet kron se kujejo v obeh državnih ozemljih samo na račun dotične države.

Od 64 milijonov kron tega denarja, ki jih je kovati za sedaj skupaj v obeh državnih ozemljih, se bode kovalo v kraljevinah in deželah, zastopanih v državnem zboru, 44,800.000 kron, in v deželah ogrske krone 19,200.000 kron.

Kovanje zgoraj oznamenjenih kontingentov napeljata oba finančna ministra takoj, ko se sklene ta dodatna pogodba in izvršiti se mora najpozneje v enem letu.

Čas, v katerem je začeti z izdajo, dogovorita oba finančna ministra in ga določita ukazoma.

Člen III.

V namen kovanja spredaj oznamenjenih kontingentov novcev po pet kron prevzameta oba finančna ministra znesek skupaj 32 milijonov gol-

dinarjev a. v. v srebrnih goldinarjih od avstrijsko-ogrsko banke za vplačilo zakonite iste vrednosti v kovanih novcih po 20 kron, in to c. kr. finančni minister znesek 22·4 milijonov goldinarjev in kraljevi ogrski finančni minister znesek 9·6 milijonov goldinarjev.

Postopek gledé tega prevzetja se dogovori v dogovoru, ki ga je skleniti med obojestranskima ministrstvom gledé položeb blaga v avstrijsko-ogrski banki.

Novce po en goldinar, ki sta jih prevzela oba finančna ministra, odkazeta takoj dotičnim kovnicam kakor kovno blago.

Člen IV.

Določila, ukrenjena gledé novcev po eno krono v členu XI novčne in vrednotne pogodbe (zakon z dne 2. avgusta 1892. l. [drž. zak. št. 127] in ogrski zakonski člen XVIII iz leta 1892.) naj veljajo gledé novcev pod pet kron z izpremembo, da se gledé zasebnega prometa ustanavlja, da ni nikdo dolžen sprejeti v plačilo več nego dvesto in petdeset kron od novcev po pet kron, izdanih v obeh državnih ozemljih.

Določila, ukrenjena v členih XV, XVI in XX imenovane pogodbe gledé novcev po eno krono, in pa določila, ukrenjena v petem odstavku člena IV gledé opreme novcev kronske vrednote, naj veljajo tudi gledé novcev po pet kron.

Prav tako se smejo v zmislu člena XVIII novčne in vrednotne pogodbe opravljati vsa plačila na državnih in drugih javnih blagajnah in v zasebnem prometu, ki jih je zakonito opraviti v avstrijski vrednoti — bodisi v kovanem denarju ali ne — v obeh državnih ozemljih po izbiri dolžnika in po plačilni moči, dodeljeni novcem po pet kron, tudi v teh novcih in to tako, da se računi novec po pet kron za 2 gl. 50 kr. a. v.

Četrto poglavje.

Izdaja bankovcev po deset kron po avstrijsko-ogrski banki.

Ministrstvo kraljevin in dežel, zastopanih v državnem zboru, se pooblašča skleniti z ministrstvom dežel ogrske krone naslednji dogovor:

Člen I.

Avstrijsko-ogrski banki naložita obe vladi z dogovori, ki se ukrenejo ž njo, dolžnost izdati razen bankovcev, ki jih je izdati po členih 82 in 111 izpremenjenih bančnih pravil, tudi bankovce, glaseče se na deset kron, po določenih, obseženih v tem dogovoru.

Te bankovce naj dene avstrijsko-ogrsko banka v obtok po členu V v prvem poglavju II. dela tega cesarskega ukaza namesto preklicanih državnih not po 5 gl. in po 50 gl. a. v.

Člen II.

Te dolžnosti se avstrijsko-ogrsko banka lahko vsaki čas reši docela ali deloma po dogovoru obeh vlad, sklenjenem z odobrilo obojestranskih zakonodajstev, in držič se določil, ustanovljenih v točki 7 člena III. tega dogovora.

Člen III.

Bankovci po deset kron se izdadó, v kolikor v tem dogovoru niso ukrenjena posebna določila, po določenih, obseženih v bančnih pravilih.

Posebna določila gledé bankovcev po deset kron so naslednja:

1. C. kr. finančno ministrstvo in kraljevo ogrsko finančno ministrstvo položita po sklepu tega dogovora pri dotičnem glavnem zavodu avstrijsko-ogrsko banke deželske zlate novce kronske vrednote skupaj v znesku 160 milijonov kron enako 80 milijonov goldinarjev a. v.

Od tega položi c. kr. finančno ministrstvo 112 milijonov kron enako 56 milijonov goldinarjev in kraljevo ogrsko finančno ministrstvo 48 milijonov kron enako 24 milijonov goldinarjev.

2. Položeni deželski zlati novci služijo v posebno založbo bankovcev po deset kron, ki jih izda avstrijsko-ogrsko banka, in c. kr. finančno ministrstvo in kraljevo ogrsko finančno ministrstvo jih smeta zopet umakniti samo po novem dogovoru

obeh vlad, ki se sklene v zmislu člena II tega dogovora, in izpolnjuje dolžnosti, ustanovljene v točki 7 tega dogovora.

3. Izdaja bankovcev po deset kron je, izvzemši v točki 6 omenjeni primer, omejena na znesek položbe deželskih zlatih novcev kronske vrednote po obeh finančnih ministrstvih, torej na 160 milijonov kron enako 80 milijonov goldinarjev a. v.

Z izdajo bankovcev po deset kron sme avstrijsko-ogrška banka še-le začetni, ko bodeta obe finančni ministrtvi opravili v točki 1 tega dogovora oznamene položbe v polnem znesku, in ko se bode ukazoma odredil preklic in odkup državnih not po 5 gl. in po 50 gl. a. v.

4. Položeni deželski zlati novci se vračunijo v kovinski zaklad avstrijsko-ogrške banke. Banka jih sme porabljati samo v založbo imenovanih bankovcev, ne da bi imela banka pravico, vračunši te položbe v gotovo zalogo, zvišati ves znesek pristupnega obteka bankovcev primerno členu 84 izpremenjenih bančnih pravil.

Banka pa ima pravico, bankovce po deset kron, ki so v njeni blagajni, izločivši tisti znesek v točki 3 določenega kontingenta, ki se v zmislu naslednje točke 5 še ni izdal, ob ustanovitvi kovinske in bankovne založbe obteka bankovcev (člen 84 izpremenjenih bančnih pravil) in pa ob preračunu davka, ki ga mora banka, ako pride tako, plačati po členu 84, odbiti od vsega zneska bankovcev, ki so v obteku.

V tedenskih pregledih, ki naj jih avstrijsko-ogrška banka razglaša po členu 104 pravil, je s številkami dokazati, da se drži teh določil.

5. Avstrijsko-ogrška banka naj odkupuje državne note po 5 gl. in po 50 gl. a. v., ki jih je odkupiti na skupne stroške obeh državnih ozemelj, v ostalem znesku 112 milijonov goldinarjev a. v., počenši z njih preklicem, pri bančnih blagajnah, ki se dogovoré, izdajaje bankovce po deset kron in srebrne novce po pet kron v znesku 64 milijonov kron enako 32 milijonov goldinarjev a. v., katere sta ji obe finančni ministrtvi izročili v izdajo.

Bankovce po deset kron in srebrne novce po pet kron je izdati kolikor moči enakomerno

z odkupom primerne zneska preklicanih državnih not.

Avstrijsko-ogrška banka naj o izvršitvi odkupnega podjetja vsak mesec polaga račun c. kr. finančnemu ministrtvu in kraljevemu ogrškemu finančnemu ministrtvu in pa c. in kr. državnemu finančnemu ministrtvu, ko bode podjetje povsem končano, to je ko poteče zadnji odkupni rok preklicanih državnih not, pa naj položi poseben končni račun.

Avstrijsko-ogrška banka naj prebitek (saldo), ki se pokaže v prid obeh vlad iz tega končnega računa s tem, da odkup, ki ga je opravila avstrijsko-ogrška banka, ni dosegel zneska 112 milijonov goldinarjev, izplača obema finančnima upravama in to v roke c. kr. finančnega ministrtva s 70 odstotki in v roke kraljevega ogrskega finančnega ministrtva s 30 odstotki v zakonitih plačilnih sredstvih; v last avstrijsko-ogrške banke pa preidejo v odkup nezahtevani bankovci po deset kron in srebrni novci po pet kron v enakem znesku.

6. Avstrijsko-ogrski banki se, dokler se drugače ne ukrene, ukazuje v namen odkupa državnih not po potrebi izdajati bankovce po deset kron čez znesek, naveden v točki 3, pridržuje enaki znesek v srebrnih novcih po pet kron. Ta izdaja bankovcev po deset kron pa je omejena na znesek 20 milijonov kron enako 10 milijonov goldinarjev a. v., tako da vsa izdaja bankovcev po deset kron v nobenem primeru ne sme presegati zneska 180 milijonov kron enako 90 milijonov goldinarjev a. v.

V tedenskih pregledih, ki naj jih avstrijsko-ogrška banka objavlja po členu 104 pravil, je posebno s številkami dokazati, da se drži teh določil.

Ta ukaz avstrijsko-ogrski banki lahko c. kr. in kraljevo ogrsko finančno ministrtvo vsaki čas do cela ali deloma umakne dogovorno in držeč se določil, ustanovljenih gledé tega v točki 7 tega dogovora.

7. Popolen ali delovit odkup bankovcev po deset kron mora avstrijsko-ogrška banka vsaki čas odrediti na zahtevo, ki jo stavita obe vladi v zmislu člena II tega dogovora.

Obe vladi pa naj avstrijsko-ogrski banki odkazeta sredstva, potrebna za odkup bankovcev po

deset kron, v odrejenemu odkupu primernem znesku.

Zato se lahko odkažejo avstrijsko-ogrski banki v posebno založbo teh not položeni deželski zlati novci (točka 1), preračunjeni po svoji zakoniti imenski vrednosti, ali vladi lahko položita zahtevani znesek v drugih zakonitih plačilnih sredstvih v avstrijsko-ogrski banki. V zadnjem primeru naj avstrijsko-ogrška banka povrne obema ministrstvom po imenski vrednosti enak znesek deželskih zlatih novcev, položenih v avstrijsko-ogrski banki po točki 1 tega dogovora.

C. kr. in kraljevi ogrski finančni minister določita vsakikrat dogovorno, na kateri način obeh oznamenjenih načinov je odkazati avstrijsko-ogrski banki potrebna sredstva.

V kolikor gre pri tem za odkup bankovcev te vrste, izdanih pridržavši srebrne novce po pet kron, ali za odkup takih bankovcev s tem, da odzametata oba finančna ministra docela ali deloma pravico, dodeljeno v točki 6, odkažeta obe finančni upravi avstrijsko-ogrski banki na njeno zahtevo sredstva, potrebna za odkup tega dela izdanih bankovcev po deset kron, v drugih zakonitih plačilnih sredstvih izročivši enaki znesek v srebrnih novcih po pet kron.

Za odkup potrebna sredstva pripravita finančni ministrstvi med seboj v istem razmerju, v katerem morata finančni ministrstvi po točki 1 tega dogovora položiti deželске zlate novce. V istem razmerju jima je tudi povrniti, ako naj avstrijsko-ogrška banka povrne položene deželске zlate novce ali srebrne novce po pet kron.

8. Za trud in za stroške, ki nastanejo avstrijsko-ogrski banki iz naprave in uprave bankovcev po deset kron, ji vladi ne plačata nikake odškodnine.

Zato pa priznavata c. kr. in kraljeva ogrska vlada avstrijsko-ogrski banki popolno prostost plačevanja poštnine za njene pošiljatve bankovcev, papirnatih in kovanih denarjev med njenimi bančnimi zavodi v dotičnem državnem ozemlju, nadalje med bančnimi zavodi v c. kr. bančnem zavodu na eni strani in bančnimi zavodi v kraljevem ogr-

skem državnem ozemlju na drugi strani, in pa za take pošiljatve v občevanju z državnimi in javnimi blagajnami in uradi v dotičnem državnem ozemlju tako dolgo, dokler avstrijsko-ogrška banka ni povsem rešena svoje dolžnosti izdajati bankovce po deset kron, in dokler zakonodajstva obeh državnih ozemelj ne dasta hkratu v moč določil izpremenjenih pravil avstrijsko-ogrške banke (člen 83) o odkupu njenih not za zakoniti kovinski denar avstrijskega ali ogrskega kova.

9. Znesek bankovcev po deset kron, ki so se preklicali v zmislu člena 89 izpremenjenih bančnih pravil, oziroma v zmislu člena II tega dogovora, pa se niso oddali v odkup (člen 85 bančnih pravil), zastari v prid obeh državnih uprav in to tako, da pride 70 odstotkov na c. kr. avstrijsko in 30 odstotkov na kraljevo ogrsko državno upravo.

O tem obračunata finančni ministrstvi posebno z avstrijsko-ogrsko banko.

10. Z dnem, katerega deneta zakonodajstvi obeh državnih ozemelj v moč določila izpremenjenih pravil avstrijsko-ogrške banke (člen 83 izpremenjenih bančnih pravil) o odkupu svojih not za zakoniti kovinski denar avstrijskega ali ogrskega kova, odkažeta c. kr. finančno ministrstvo in kraljevo ogrsko finančno ministrstvo znesek po točki 1 položenih deželskih zlatih novcev v stalno last avstrijsko-ogrške banke, ki je enak v tem času dovoljeni največi višini obteka bankovcev po deset kron (točka 3 in 7).

C. kr. finančno ministrstvo in kraljevo ogrsko finančno ministrstvo odkažeta ta znesek deželskih zlatih novcev v stalno last banke v tistem razmerju, v katerem sta položili deželске zlate novce po točki 1.

Finančni ministrstvi odkažeta tudi avstrijsko-ogrski banki v tem času na njeno zahtevo sredstva, potrebna za odkup bankovcev po deset kron, izdanih na podstavi v točki 6 izdanega navodila, po določilih, obseženih v točki 7.

Avstrijsko-ogrška banka pa mora odslej skrbeti za odkup bankovcev po deset kron iz svojih sredstev.

Počenshi s tem dnem pa odpadejo določila, ukrenjena v točki 2, gledé posebne porabe teh de-

želskih zlatih novcev, potem določila v točki 4 gledé omejitve njih vračuna v gotovo zalogo banke in gledé vševa bankovcev po deset kron, ki so v blagajnah banke.

Končno mine tega dne samo od sebe naročilo, dano avstrijsko-ogrski banki v točki 6.

11. Ako bi do konca leta 1910. podaljšani privilegij avstrijsko-ogrške banke minil v zmislu člena 105 izpremenjenih pravil, predno dá zakonodajstvo vsakega obeh državnih ozemelj v moč določila pravil (člen 83 izpremenjenih bančnih pravil) gledé odkupa svojih not za zakoniti kovinski denar avstrijskega ali ogrskega kova, ali ako bi avstrijsko-ogrška banka pred tem časom stopila v likvidacijo (člen 106 izpremenjenih bančnih pravil), odrediti je odkup potem še izdanih bankovcev po deset kron (člen 89 bančnih pravil) in opraviti obračun o odkupu v zmislu toček 7 in 9 tega dogovora med obema finančnima upravama in med avstrijsko-ogrsko banko.

Člen IV.

Domenke, ki jih je ukreniti radi izvršitve tega dogovora z avstrijsko-ogrsko banko, skleneta c. kr. in kraljevi ogrski finančni minister.

Člen V.

Ako bi se državni upravi obeh državnih ozemelj monarhije poslužili pravice, pridržane jima po členu 107 izpremenjenih bančnih pravil, prevzeti v bilančnem stanju in po bilančni vrednosti vse bančno opravilo, ki je predmet privilegija, odločivši oddelek hipotečnega kredita, ki ostane bankovni družbi, predno je dalo zakonodajstvo vsakega obeh državnih ozemelj monarhije v moč določila pravil (člen 83) gledé odkupa svojih not za zakoniti kovinski denar avstrijskega ali ogrskega kova, tedaj je vsaki državni upravi na njeno zahtevo iz bančne zaloge zlata, ki se nahaja po bilanci v tistem času, vrniti deželske zlate novce, položene po točki 1 člena III tega dogovora, ako se niso v zmislu točke 7, člena III tega dogovora doslej odkazali avstrijsko-ogrski banki ali umaknili iz avstrijsko-ogrške banke.

Peto poglavje.

Položba deželskih zlatih novcev v avstrijsko-ogrski banki.

Ministrstvo kraljevin in dežel, zastopanih v državnem zboru, se pooblašča skleniti z ministrstvom dežel ogrske krone naslednji dogovor:

Člen I.

Da se doseže dokončna uredba gledé položeb deželskih zlatih novcev, ki jih je avstrijsko-ogrski banki opravilo vsako obeh finančnih ministrstev po členu V dogovora, ki ga je dne 24. julija 1894. l. sklenilo ministrstvo kraljevin in dežel, zastopanih v državnem zboru, z ministrstvom dežel ogrske krone gledé odkupa državnih not v skupnem znesku 200 milijonov goldinarjev a. v., in da se določi postopek gledé prevzetja zneska 32 milijonov goldinarjev a. v. v srebrnih goldinarjih po obeh finančnih ministrstvih od avstrijsko-ogrške banke (člen III dodatne pogodbe, ki jo sklene ministrstvo kraljevin in dežel, zastopanih v državnem zboru, gledé kovanja novcev po pet kron z ministrstvom dežel ogrske krone), skleneta c. kr. finančno ministrstvo in kraljevo ogrsko finančno ministrstvo o priliki, ko se podaljša privilegij avstrijsko-ogrške banke, ž njo dogovore, ki naj obsegajo določila, navedena v členu II.

Člen II.

Določila dogovora, ki ga naj sklene po členu I. vsako obeh finančnih ministrstev z avstrijsko-ogrsko banko, naj bodo naslednja:

1. C. kr. finančno ministrstvo, oziroma kraljevo ogrsko finančno ministrstvo položi v dotičnem glavnem zavodu avstrijsko-ogrške banke čez največi znesek, ustanovljen v dogovoru z dne 24. julija 1894. l., še 22,400.000 goldinarjev a. v., oziroma 9,600.000 goldinarjev a. v. v novcih po dvajset kron.

Avstrijsko-ogrška banka daje polagajočemu finančnemu ministrstvu v izmeri opravljene položbe zakonito isto vrednost po meri, po kateri je en goldinar avstrijske veljave računati enako

dvema kronama, v srebrnih goldinarjih na razpolago v dotičnem glavnem zavodu.

2. Ti položeni novci po dvajset kron in pa novci po dvajset kron, položeni po dogovoru z dne 24. julija 1894. l., se vračunijo v kovinski zaklad avstrijsko-ogrške banke.

V kolikor plača banka polagajočemu finančnemu ministrstvu protivrednost za novce po dvajset kron, položene po točki 1 tega dogovora in po dogovoru z dne 24. julija 1894. l., v srebrnem tekočem denarju, ima banka pravico vračuniti te položbe tudi v gotovo zalogo v žaložbo vsega zneska krožečih bankovcev.

V kolikor pa banka protivrednosti za novce po dvajset kron, položene po dogovoru z dne 24. julija 1894. l., ni plačala v srebrnem tekočem denarju, temveč v bankovcih, sme banka položene novce po dvajset kron, dokler v zmislu naslednjih določil niso prešli v last banke, tudi nadalje porabljeni samo v založbo prav teh bankovcev, ne da bi imela banka pravico, všteti te položbe v gotovo zalogo zvišati ves znesek pripustnega obteka bankovcev primerno členu 84 pravil avstrijsko-ogrške banke.

V tedenskih pregledih, ki jih naj objavlja avstrijsko-ogrška banka po členu 104 pravil, je posebno dokazati, da se drži teh določil.

3. Novci po dvajset kron, položeni po točki 1 tega dogovora in po dogovoru z dne 24. julija 1894. l., preidejo v last banke v meri, v kateri je plačala banka pogojeno zakonito protivrednost polagajočemu finančnemu ministrstvu, počenši z dnem, katerega dá zakonodajstvo vsakega obeh državnih ozemelj monarhije v moč določila pravil avstrijsko-ogrške banke (člen 83) gledé odkupa svojih not za zakoniti kovinski denar avstrijskega ali ogrskega kova (člen 111 izpremenjenih pravil). Od tega dne počenši odpadejo omejitve, narejene v točki 2 tega dogovora gledé vštevva položeb v gotovo zalogo banke.

Pač pa bode c. kr. finančno ministrstvo in pa kraljevo ogrsko finančno ministrstvo tudi po tem času imelo pravico dogovorno z drugim finančnim ministrstvom izmenjaje zahtevati novce po dvajset kron proti položbi imenske vrednosti v srebrnem tekočem denarju po opravljeni položbi in po zalogi

banke v dotičnem glavnem zavodu avstrijsko-ogrške banke brez odbitka in brez stroškov.

4. Avstrijsko-ogrška banka ima dolžnost, ako bi njen podaljšani privilegij izgubil veljavo v zmislu člena 105 izpremenjenih pravil, predno dá zakonodajstvo vsakega obeh državnih ozemelj monarhije v moč določila pravil (člen 83) gledé odkupa svojih not za zakoniti kovinski denar avstrijskega ali ogrskega kova, ali ako bi avstrijsko-ogrška banka pred tem časom stopila v likvidacijo, zopet povrniti po točki 1 tega dogovora in pa po dogovoru z dne 24. julija 1894. l. položene novce po dvajset kron polagajočemu finančnemu ministrstvu na njegovo zahtevo proti srebrnemu tekočemu denarju ali proti bankovcem.

Razen tega se lahko novci po dvajset kron, položeni v avstrijsko-ogrski banki, dokler zakonodajstvo vsakega obeh državnih ozemelj monarhije ni dalo v moč določil pravil avstrijsko-ogrške banke gledé odkupa svojih not za zakoniti kovinski denar, zahtevajo nazaj po dogovoru obeh vlad, sklenjenem z odobrilom obojestranskih zakonodajstev, vrnivši enak znesek v zlatem tekočem denarju ali v bankovcih.

5. Avstrijsko-ogrška banka ima nadalje dolžnost, ako bi njen podaljšani privilegij v zmislu člena 105 izpremenjenih pravil izgubil veljavo, predno dá zakonodajstvo vsakega obeh državnih ozemelj monarhije v moč določila pravil gledé odkupa svojih not za zakoniti kovinski denar avstrijskega ali ogrskega kova, ali ako bi avstrijsko-ogrška banka stopila pred tem časom v likvidacijo, deželske zlate novce kronske vrednote v znesku 60 milijonov kron = 30 milijonov goldinarjev a. v., ki jih je plačala c. kr. državna uprava po novem dogovoru, ki ga je skleniti med ministrstvom kraljevin in dežel, zastopanih v državnem zboru, in med ministrstvom dežel ogrske krone gledé dolga prvotnih 80 milijonov goldinarjev a. v. avstrijsko-ogrski banki, oziroma po novem dogovoru, ki ga je gledé tega dolga države skleniti med c. kr. finančnim ministrstvom in med avstrijsko-ogrsko banko, zopet povrniti c. kr. finančnemu ministrstvu na njegovo zahtevo po zalogi banke proti položbi enakega zneska v srebrnem kurantnem denarju ali v bankovcih.

6. Avstrijsko-ogrška banka je dolžna po svoji zalogi dati c. kr. finančnemu ministrstvu, oziroma kraljevemu finančnemu ministrstvu na zahtevo, stavljeno v porazuru z drugo finančno upravo, v do-

tičnem glavnem zavodu na razpolago vsak poljubni znesek srebrnega kurantnega denarja za bankovce brez odbitka in brez stroškov.

7. Avstrijsko-ogrsko banka ne bode mogla zahtevati nikake odškodnine za trud, ki ji nastane iz izvršitve tega dogovora.

Res nastali stroški za ovijanje in prevažanje se ji povrnejo.

8. Veljavnost takega dogovora, sklenjenega med enim finančnim ministrstvom in med avstrijsko-ogrsko banko, je vezana na pogoj, da se sklene enak dogovor med finančnim ministrstvom drugega državnega ozemlja in med avstrijsko-ogrsko banko.

Člen III.

Ako bi se državni upravi obeh državnih ozemelj monarhije poslužili pravice, pridržane jima po členu 107 izpremenjenih bančnih pravil, prevzeti v bilančnem stanju in po bilančni vrednosti vse bančno opravilo, ki je predmet privilegija, odločivši oddelek hipotečnega kredita, ki ostane bankovni družbi, predno je dalo zakonodajstvo vsakega obeh državnih ozemelj monarhije v moč določila pravil (člen 83) gledé odkupa svojih not za zakoniti kovinski denar avstrijskega ali ogrskega kova, tedaj je vsaki upravi iz bančne zaloge zlata, ki se nahaja po bilanci v tistem času, vrniti na njeno zahtevo za srebrni kurantni denar ali za bankovce novce po dvajset kron, položene po točki 1 tega dogovora in po dogovoru z dne 24. julija 1894. l. in vsaki od njih dotlej nepovrnjene v zmislu tega dogovora.

Prav tako je c. kr. finančnemu ministrstvu v tem primeru na njegovo zahtevo in po bančni zalogi zlata, ki se nahaja po bilanci, vrniti deželске zlate novce kronske vrednote v znesku 60 milijonov kron = 30 milijonov goldinarjev a. v., plačane po dogovoru, oznamenjenem v točki 5 člena II tega dogovora, proti položbi enakega zneska v srebrnem kurantnem denarju ali v bankovcih.

C. kr. finančno ministrstvo pa bode moglo to pravico izvrševati samo, v kolikor se zaloga zlata avstrijsko-ogrské banke, kolikor je je po bilanci, ne bode rabila v zmislu prvega odstavka tega člena in v zmislu člena V dogovora, sklenjenega med ministrstvom kraljevin in dežel, zastopanih v držav-

nem zboru, z ministrstvom dežel ogrské krone gledé izdaje bankovcev po deset kron po avstrijsko-ogrski banki.

Šesto poglavje.

Nakaz deželskih zlatih novcev kronske vrednote, položenih v varstvo po členu III zakona z dne 2. avgusta 1892. l. (drž. zak. št. 130).

Člen I.

Finančnemu ministru se odkazujejo, oziraje se na zakon z dne 9. julija 1894. l. (drž. zak. št. 155), deželski zlati novci kronske vrednote v znesku 118,318.940 K (= 59,159.470 gl. a. v.), po členu III zakona z dne 2. avgusta 1892. l. (drž. zak. št. 130) v varstvo položeni, še ne nakazani, in pa delni znesek 9 K 71 h (= 4 gl. 85½ kr. a. v.), ki izhaja iz kova zlata, nabavljenega v zmislu člena I imenovanega zakona.

Člen II.

Finančni minister naj nakazani znesek deželskih novcev porabi v naslednje namene:

1. V nabavo 22·4 milijonov goldinarjev a. v. (= 44·8 milijonov kron) v srebrnih goldinarjih pri avstrijsko-ogrski banki v zmislu člena II, točke 1, 5. poglavja II. dela tega cesarskega ukaza.

2. V položbo 112 milijonov kron (= 56 milijonov goldinarjev a. v.) v avstrijsko-ogrski banki v zmislu člena III, točke 1, 4. poglavja, II. dela tega cesarskega ukaza.

V kolikor nakazani znesek deželskih zlatih novcev ne zadošča za spredaj imenovane namene, naj finančni minister v dopolnilo nedostatnega zneska soporabi deželske zlate novce, ki so v c. kr. državni osrednji blagajni v blagajnični zalogi.

Nakazani delni znesek 9 K 71 h (= 4 gl. 85½ kr. a. v.) je prišteji blagajničnim zalogam c. kr. državne osrednje blagajne.

Prav tako je s 1. dnem januarja 1900. l. blagajničnim zalagam c. kr. državne osrednje blagajne prišteti tisti znesek deželskih zlatih novcev, odkazanih finančnemu ministru z zakonom z dne 9. julija 1894. l. (drž. zak. št. 155) do višine 224 milijonov kron (= 112 milijonov goldinarjev a. v.), ki preostane po preteku 31. decembra 1899. l. kakor nepotreben za odkup državnih not po 1 gl.

Člen III.

O izvršitvi določil, obseženih v členu II, naj finančni minister posebno poroča državnemu zboru.

Člen IV.

Državnega zbora kontrolna komisija državnih dolgov je poklicana za kontrolo o tem, da se finančnemu ministru izplačajo nakazani zneski, položeni s sozaklepom.

Tretji del.

Uvedba kronske vrednote kakor deželne vrednote.

A. Uvedba občnega obveznega računa v kronske vrednoti.

§. 1.

Z zakonom z dne 2. avgusta 1892. l. (drž. zak. št. 126) ustanovljena kronska vrednota stopi počenši s 1. dnem januarja 1900 l. kakor izključna zakonita deželna vrednota na mesto dosedanje avstrijske vrednote.

§. 2.

Pocenši s 1. dnem januarja 1900. l. je voditi državno gospodarstvo in pa vsako drugo javno gospodarstvo v kronske vrednoti, in državne in ostale javne blagajne in uradi naj vse zaračunajo v kronske vrednoti.

Ta naredba se ne dotika predpisov, obstoječih za odmero carine in za plačevanje carine; v carinskem dohodku pa je zaračunjati v kronske vrednoti.

§. 3.

Od tega dne počenši je vse knjige in račune pod posebnim javnim nadzorstvom stoječih ali javnemu obračunu zavezanih ali javnim namenom služečih združeb, zakladov, društev in zavodov, zlasti bank, denarnih in kreditnih zavodov, železničnih in plovstvenih podjetij i. e. pisati v kronske vrednoti.

§. 4.

Za izvršitev določil §§. 2 in 3 naj skrbé predstojna oblastva z zakonito pripustnimi upravnimi odredbami.

V ta namen se vlada zlasti pooblašča odrediti, da se upravna določila združeb, zakladov, društev in zavodov (§. 3) spravijo v soglasje z občnim obveznim računom v kronske vrednoti.

Za avstrijsko-ogrsko banko so ukrenjene potrebne naredbe v prvem poglavju IV. dela tega cesarskega ukaza.

§. 5.

Določila, obsežena v obstoječih zakonih ali predpisih, nanašajoča se na avstrijsko vrednoto, je počenši s 1. dnem januarja 1900. l. po vrednostnem razmerju, ustanovljenem v zakonu z dne 2. avgusta 1892. l. (drž. zak. št. 126), po katerem je računiti en goldinar avstrijske vrednote enako dvema kronama in en krajcar avstrijske vrednote enako dvema vinarjema, razumeti v kronske vrednoti.

Določila, obsežena v obstoječih zakonih ali predpisih, nanašajočih se na konvencijski denar ali na kako drugo vrednoto, koje razmerje k avstrijski vrednoti je zakonito ustanovljeno, je počenši s povedanim časom razumevati v kronske vrednoti po vrednostnem razmerju, ki izhaja iz §§. 5 in 9 cesarskega patenta z dne 27. aprila 1858. l. (drž. zak. št. 63), oziroma iz tretjega odstavka cesarskega ukaza z dne 27. aprila 1858. l. (drž. zak. št. 64) v zvezi z zakonom z dne 2. avgusta 1892. l. (drž. zak. št. 126).

§. 6.

Od 1. dne januarja 1900. l. naprej je ustanavljati denarne zneske v zakonih, v ukazih in javnih razglasih, v odredbah in naročilih državnih

in drugih javnih oblastev in uradov, in pa v sklepih javnih združenj samo v kronski vrednoti.

To določilo ne velja tedaj, kadar gre za denarni znesek, ki ga je plačati po zakonitem predpisu v kaki določeni vrsti kovanega denarja ali v kaki drugi nego deležni vrednoti.

Druge izjeme določila, ukrenjenega v prvem odstavku, so dopustne samo iz posebnih razlogov in potrebujejo, kolikor ne gre za zakone, odobri la vlade.

§. 7.

V vseh sodno ali notarsko spisanih, in pa v drugih javnih listinah civilnopravne vsebine, ki se izdajajo o denarnih zneskih, in pa v vseh razsodilih, obsojajočih na denarne zneske, tudi ako se je dotična tožbena zahteva ali prošnja podala pred 1. dnem januarja 1900. l., je denarne zneske od 1. dne januarja 1900. l. naprej izražati v kronski vrednoti.

Prvotno v kaki drugi vrednoti ali v kaki določeni vrsti kovanega denarja navedene denarne zneske ali utemeljene obveznosti pa je izražati po vrednostnih razmerjih, navedenih v §. 5, v kronski vrednoti in hkratu v dotični vrednoti, oziroma vrsti kovanega denarja, ako je razmerje dotične vrednote, oziroma vrste kovanega denarja h kronski vrednoti zakonito ustanovljeno.

Določila tega paragrafa ne veljajo gledé tistih denarnih zneskov in obveznosti, ki jih je po zakonitem predpisu plačati v kaki drugi nego deželni vrednoti ali v kaki določeni vrsti kovanega denarja, nadalje gledé vseh denarnih zneskov in obveznosti, ki se glasé na kako vrsto kovanega denarja ali vrednote, za katero ni ustanovljeno zakonito razmerje h kronski vrednoti.

B. Uredba obénega denarnega prometa.

§. 8.

Novce kronske vrednote je sprejemati po plačni moči, dodeljeni jim z zakonom, v vseh plačilih, ki se opravljajo v deželni vrednoti.

§. 9.

Namesto novcev kronske vrednote je goldinarje avstrijske vrednote, dokler se ne vzamejo zakonito iz prometa, neomejeno sprejemati v vseh plačilih;

pri tem je računati en goldinar enako dvema kronama (člen X zakona z dne 2. avgusta 1892. l. [drž. zak. št. 126]).

§. 10.

Določila §§. 8 in 9 naj po novčni in vrednotni pogodbi, sklenjeni med ministrstvom kraljevin in dežel, zastopanih v državnem zboru, in med ministrstvom dežel ogrske krone (zakon z dne 2. avgusta 1892. l. [drž. zak. št. 127] in razglas z dne 11. avgusta 1892. l. [drž. zak. št. 132]) veljajo za novce ogrskega kova.

§. 11.

Cekinom, kovanim za trgovinski novce, in pa zlatim novcem po osem in po štiri goldinarje, kovanim na podstavi zakona z dne 9. marca 1870. l. (drž. zak. št. 22), in takozvanim levantinskim tolarjem, kovanim za trgovinski novce, ne gre zakonita plačna moč na mesto novcev kronske vrednote.

§. 12.

Finančni minister se pooblašča v porazumu s trgovinskim ministrom in z ministrom za železnice prepovedati sploh ali za določene dele ozemlja, da se inozemski kovani novci ali druga inozemska plačilna sredstva dajejo ali sprejemajo v plačilo ali mesto plačila.

Taka prepoved in pa nje razveljava se mora razglasiti v državnem zakoniku. Prepoved ne sme stopiti v veljavo pred pretekom štirih tednov po svojem razglasu.

Prestopek take prepovedi, storjen iz navade ali obrtoma, kaznujejo sodnije kakor prestopek z globo do 200 kron ali z zaporom do enega meseca.

§. 13.

Finančni minister se pooblašča v porazumu s trgovinskim ministrom in z ministrom za železnice namesto novcev kronske vrednote pripuščati v plačilo tudi druge novce tuzemskega kova ali novce inozemskega kova, in pa druga plačilna sredstva v vseh državnih in javnih blagajnah ali takih, ki jih je posebno imenovati. Taka pripustitev se mora razglasiti v državnem zakoniku in v razglasu se mora hkratu povedati vrednost, po kateri naj blagajne sprejemajo te novce ali plačilna sredstva namesto novcev kronske vrednote.

C. Določila o uporabi kronske vrednote na pravna razmerja.

§. 14.

Pravna opravila, ki se sklepajo od 1. dne januarja naprej, je razumeti, ako ni imenovana kaka določena vrednota, v kronski vrednoti, ako se ne dokaže namen poslužiti se kake druge vrednote.

§. 15.

Vse pred 1. dnem januarja 1900. l. pravno osnovane in v avstrijski vrednoti izpolnive obveznosti so počenši z oznamenjenim dnem plačne v kronski vrednoti, in to tako, da se račun ena goldinar avstrijske vrednote enak dvema kronama in en krajcar avstrijske vrednote enak dvema vinarjema.

Ako take obveznosti temelje na kakem pravnem naslovu, osnovanem pred 1. dnem novembra 1858. l., in ako se nanašajo na vrednoto, koje razmerje k avstrijski vrednoti je zakonito ustanovljeno, preračunati jih je po določilih §§. 5 in 9 cesarskega patenta z dne 27. aprila 1858. l. (drž. zak. št. 63), oziroma tretjega odstavka cesarskega ukaza z dne 27. aprila 1858. l. (drž. zak. št. 64) v avstrijski vrednoti in so torej po gornji meri plačne v kronski vrednoti.

Obveznosti, katere je bilo vsled zakonitih določil, vsled dolžnosti po pogodbi ali drugega izraza zasebne volje opravljati v kovanem denarju ali v kaki določeni vrsti srebrnih novcev, ki so bili na podstavi cesarskih patentov z dne 19. septembra 1857. l. (drž. zak. št. 169) in z dne 27. aprila 1858. l. (drž. zak. št. 63) v veljavi kakor zakonita plačilna sredstva v avstrijski vrednoti, so plačne tudi odslej v kovanem denarju, in to vzešči v podstavo preračunsko mero, navedeno v prvem odstavku tega paragrafa.

§. 16.

Od 1. dne januarja 1900. l. naprej osnovane, na avstrijsko vrednoto se glaseče obveznosti so podvržene enako kakor pred 1. dnem januarja 1900. l. osnovane obveznosti gledé njihovega preračuna in plačnosti določilom §. 15, odstavka 1 in 3.

§. 17.

Obveznosti, osnovanih pred 1. dnem januarja 1900. l., ki jih je opravljati v kaki določeni, v tretjem odstavku §. 15 ne imenovani vrsti kovanega denarja ali v kaki inozemski vrednoti, in to efektivno, se ne dotika ta cesarski ukaz.

§. 18.

Od 1. dne januarja 1900. l. naprej osnovane obveznosti, ki jih je opravljati v kaki določeni, v tretjem odstavku §. 15 ne imenovani vrsti kovanega denarja ali v kaki inozemski vrednoti, in to efektivno, je efektivno izpolnjevati v določeni vrsti kovanega denarja, oziroma v inozemski vrednoti.

§. 19.

Na določeno, v tretjem odstavku §. 15 ne imenovano vrsto kovanega denarja ali na kako inozemsko vrednoto glaseče se obveznosti, katerih pa po obstoječih zakonitih določilih efektivno ni opravljati v tej vrsti kovanega denarja, oziroma vrednoti, naj so se osnovala pred 1. dnem ali po 1. dnevu januarja 1900. l., je počenši s tem časom izpolnjevati po obstoječih zakonitih določilih, vzešči v podstavo preračunsko mero, navedeno v prvem odstavku §. 15.

Ako je po obstoječih zakonitih določilih preceniti na srebrne novce se glasečo obveznost po notranji vrednosti (kovinski vrednosti) teh srebrnih novcev, je dati preračunu vrednosti v kronski vrednoti v podstavo tržno ceno srebra v času, mero dajnem za precenitev, in obveznost je plačna po preračunjeni vrednosti v kronski vrednoti.

§. 20.

Preračunjuje v kronsko vrednoto in računaje v kronski vrednoti je računati ulomke za en vinar, ako znašajo polovico vinarja ali več; manjih ulomkov nego polovico vinarja ni računati.

§. 21.

Spredaj stoječa določila tega cesarskega ukaza naj veljajo tudi za plačila državnih in pa drugih javnih oblastev in uradov in za plačila njim, dokler se izpolnjevanje dotičnih obveznosti ali dajatev ne uredi na novo.

Predpisi, obstoječi o načinu plačevanja carin in postranskih pristojbin, se s tem ne izpremenjajo (§. 2).

Nadalje naj ta določila veljajo gledé vseh plačil, ki gredó kaki fizični ali juristični osebi, ali ki naj jih ta oseba opravlja in pri katerih temelji obvezni razlog na kakem zakonu ali ukazu.

Četrty del.

Podaljšba privilegija avstrijsko-ogrške banke in uredba dolga prvotnih 80 milijonov goldinarjev.

Prvo poglavje.

Podaljšba privilegija avstrijsko-ogrške banke.

Člen I.

Ker se pravice, pristojne obema državnima ozemljema monarhije in vzajemno priznane, ustanoviti samostojne bankovnice, zopet in to do konca leta 1910. ne posluži noben del, se znova podaljšuje avstrijsko-ogrski banki z zakonom z dne 27. junija 1878. l. (drž. zak. št. 66) podeljeni, z zakonom z dne 21. maja 1887. l. (drž. zak. št. 51) za čas od 1. dne januarja 1888. l. do 31. dne decembra 1897. l. podaljšani in s cesarskima ukazoma z dne 30. decembra 1897. l. (drž. zak. št. 308) in z dne 30. decembra 1898. l. (drž. zak. št. 239) začasno do 31. decembra 1899. l. v moči ohranjeni privilegij za čas od 1. dne januarja 1900. l. do 31. dne decembra 1910. l.; vendar naj na mesto členov 1, 2, 4, 13, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 31, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 44, 45, 46, 47, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 58, 60, 62, 64, 65, 75, 82, 83, 84, 86, 87, 89, 90, 92, 95, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109 in 111 pravil avstrijsko-ogrške banke, ki so celokupna sestavina zakona z dne 27. junija 1878. l., oziroma zakona z dne 21. maja 1887. l., stopijo določila, obsežena v naslednjih členih, ki so celokupna sestavina tega cesarskega ukaza, in v novo dodanem členu 114, razveljavši hkratu določila členov 42 in 43.

Prav tako naj stopijo na mesto §§. 3, 6, 7, 9, 11, 24, 27, 29, 35, 37, 38, 39, 40, 41, 43, 45, 47, 48, 54, 55, 57, 60 in 63 pravil oddelka za hipotečne kredite te banke določila, obsežena v naslednjih paragrafih, ki so tudi celokupna sestavina tega cesarskega ukaza, in hkratu se razveljavljajo določila §§. 49 in 69.

Člen II.

Hkratu se podaljšuje z zakonom z dne 12. junija 1890. l. (drž. zak. št. 112) avstrijsko-ogrski banki podeljeno in s cesarskima ukazoma z dne 30. decembra 1897. l. (drž. zak. št. 308) in z dne 30. decembra 1898. l. (drž. zak. št. 239) začasno v moči ohranjeno pooblastilo eskomptovati od javnih skladovnic izdane skladovnozastavne liste (Warrante), za čas od 1. dne januarja 1900. l. do 31. dne decembra 1910. l. z izpremembo, da naj se taki skladovnozastavni listi (Warranti) glasé na kronsko vrednoto.

Avstrijsko-ogrška banka se tudi pooblašča sprejemati v prevodnem (žiro) opravilu določilom izpremenjenega zakona ustrezajoče skladovnozastavne liste (Warrante) po členih 76 in 77 pravil.

Člen III.

Finančni minister se pooblašča skupno s kr. ogrskim finančnim ministrom skleniti z avstrijsko-ogrsko banko naslednja, tudi celokupno sestavino tega cesarskega ukaza tvoreča dogovora gledé novih podružnic, ki se ustanové v obeh državnih ozemljih monarhije v letih 1900., 1901. in 1902., in gledé bilančne precenitve nepremičnin in gospodarskih potrebščin (*Fundus instructus*) banke, in pa podaljšati veljavnost dogovora, sklenjenega na podstavi člena 2 v zakonu z dne 21. maja 1887. l. (drž. zak. št. 51) med c. kr. in med kr. ogrskim finančnim ministrom na eni strani in med avstrijsko-ogrsko banko na drugi strani, gledé razteze privilegija in delovanja avstrijsko-ogrške banke na zasedeni deželi Bosno in Hercegovino, in vsled dogovora z dne 31. decembra 1898. l. (drž. zak. št. 1 iz leta 1899.) začasno do 31. dne decembra 1899. l. neizpremenjeno v veljavi ostajajočega, za čas od 1. dne januarja 1900. l. do 31. dne decembra 1910. l.

Člen IV.

Avstrijsko-ogrška banka piši od 1. dne januarja 1900. l. naprej svoje knjige in račune v kronski vrednoti.

Ona pa ima pravico tudi po 31. dnevu decembra 1899. l.:

- a) na avstrijsko vrednoto glaseče se menice in skladovnozastavne liste (Warrante) po pravilih eskomptovati (člen 60 izpremenjenih pravil in člen II), ako so se te menice in ti skladovnozastavni listi (Warranti) izdali pred 1. dnem januarja 1900. l.;
- b) izdajati po pravilih na avstrijsko vrednoto glaseče se bankovce, dokler se ne napravijo posamezne vrste na kronsko vrednoto glasečih se bankovcev, toda najpozneje do 31. decembra 1902. l.;
- c) s pravilom primernimi pogoji izdajati na avstrijsko vrednoto glaseče se zastavne liste, dokler se ne napravijo obrazci zastavnih listov, glaseči se na kronsko vrednoto.

Člen V.

Na avstrijsko vrednoto glaseče se bankovce je, dokler se ne vzamejo iz obteka, sprejemati po členu 86 pravil, in to tako, da se računi vsak golidinar avstrijske vrednote imenske vrednosti dotičnega bankovca enak dvema kronama (člen XXIII zakona z dne 2. avgusta 1892. l. [drž. zak. št. 126]).

Dokler so na avstrijsko vrednoto glaseče se note v zakonitem obteku, se morajo posebno izkazovati; v ostalem naj za note, glaseče se na avstrijsko vrednoto, popolnoma veljajo vsa določila pravil.

Da se vzamejo na avstrijsko vrednoto glaseče se note iz obteka, se ustanové roki v zmislu člena 89 pravil.

Člen VI.

Davku zavezani dohodek avstrijsko-ogrške banke (člen 92 pravil) je obdačiti v obeh državnih ozemljih monarhije gledé onega deleža, ki prihaja od hipotečnokreditnega posla, po razmerju hipotečnoglavničnih terjatev, kar jih je 31. dne decembra davčnega leta v enem in drugem državnem ozemlju neizplačanih, gledé ostalega, davku zavezanega zneska pa po čistem donosu bančnih zavodov,

obstoječih v enem in drugem državnem ozemlju, po davčnih zakonih, veljajočih v dotičnem državnem ozemlju.

Davek, ki ga je plačevati po členu 92 izpremenjenih pravil avstrijsko-ogrške banke c. kr. finančni upravi, znaša v zmislu §. 100, odstavka 1 v zakonu z dne 25. oktobra 1896. l. (drž. zak. št. 220) gledé neposrednih osebnih davkov, 10 odstotkov; določila drugega do osmega odstavka §. 100 ne veljajo.

Davek se nanašaj na tisto leto, v katerem se je dosegel davku zavezani dohodek.

Namesto odbitka rentnine, uvedene v zakonu z dne 25. oktobra 1896. l. (drž. zak. št. 220) gledé neposrednih osebnih davkov, od obresti zastavnih listov naj avstrijsko-ogrška banka, dokler se ne uvede enak davek od obresti zastavnih listov v deželah ogrske krone, plačuje c. kr. finančni upravi rentninske poprečnine 2 odstotka tistega zneska, ki prihaja od vseh, vsako leto izplačanih obresti zastavnih listov na kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru, če se omenjene obresti porazdelé v razmerju, v katerem je ves znesek hipotečnoglavničnih terjatev, neizplačanih 31. dne decembra davčnega leta, k hipotečnoglavničnim terjatvam, neizplačanim v teh kraljevinah in deželah.

Donos nepremične imovine avstrijsko-ogrške banke se obdačuje v tistem državnem ozemlju, v katerem se nahajajo dotična zemljišča.

Člen VII.

Davčno dolžnost prodaje efektov za opravila, ki jih sklepa avstrijsko-ogrška banka kakor pogodnica, je tudi v dobri podaljšanega privilegija presojevati po določilih §. 22 zakona z dne 9. marca 1897. l. (drž. zak. št. 195).

Člen VIII.

Kdor brezoblastno izdaja bankovce ali druge brezobrestne zadolžnice, glaseče se na imetnika, ki bi se v prometu mogle rabiti za denarna znamenja, se zakrivi pregreška, ako v tem ni dejanja, na katero odmerja občni kazenski zakon ostrejšo kazen, in naloži se mu globa, ki je desetkrat tako velika, kakor vrednostnice, ki jih je izdal, ki pa znaša vsaj 4000 kron.

Postopati in razsojevati o tem pregrešku je poklicana v kraljevinah in deželah, zastopanih v državnem zboru, samo in edino deželna sodnija v kazenskih stvareh na Dunaju.

Preganjanje ima samo mesto, ako avstrijsko-ogrska banka prosi zanj.

Ako se ne bi dala izterjati, je izpremeniti globo v zapor, čigar trajanje pa ne sme presegati enega leta.

Člen IX.

Ako bi odredbe, ukrenjene v prvem poglavju I. dela tega cesarskega ukaza, izgubile s 31. dnem decembra 1907. l. svojo moč, ne da bi se bila odredila vkupnost v carinskih stvareh z zakonodajstvom obeh državnih ozemelj monarhije čez ta rok,

vsaj do 31. decembra 1910. l., mine v spredaj stoječem členu I do 31. dne decembra podaljšani privilegij avstrijsko-ogrske banke sam od sebe z 31. dnem decembra 1907. l.

V tem primeru naj stopijo neizpremenjena v veljavo določila, ukrenjena v izpremenjenih pravilih avstrijsko-ogrske banke gledé preteka privilegija (člen 105) ali razpusta bančne družbe (člen 106).

Finančni minister se pooblašča skleniti z avstrijsko-ogrsko banko naslednji dodatni dogovor, ki je celokupna sestavina tega ukaza, gledé morebitnega prestanka privilegija avstrijsko-ogrske banke z 31. dnem decembra 1907. l.

Priloga I k prvemu poglavju.

Izprememba bančnih pravil.

Člen 1.

Avstrijsko-ogrška banka je delniška družba, ki izvršuje svoje v pravilih določeno poslovanje v kraljevinah in deželah, zastopanih v državnem zboru, in v deželah ogrske krone.

Izvrševaje svoje v pravilih določeno poslovanje je avstrijsko-ogrška banka v obeh državnih ozemljih monarhije enako dolžna, skrbeti za uredbo denarnega obteka, za olajšavo plačilnih poravnav in za zadostitev trgovinskih, industrijalnih, obrtnih in gospodarskih kreditnih potreb, pred vsem pa zagotoviti, da se vzdržé plačila v gotovini, ko se je zakonito odredil njih vzprejem (člen 111).

Firma avstrijsko-ogrške banke se glasi v nemškem jeziku: „*Österreichisch-ungarische Bank*“, v ogrskem jeziku: „*Osztrák-magyar bank*“. Ona ima v svojem pečatu cesarskega avstrijskega orla in grb dežel ogrske krone brez zveze med seboj; in pa firmo v nemškem in ogrskem jeziku za opis.

Člen 2.

Avstrijsko-ogrška banka ima svoj sedež na Dunaju.

Za vse vrste opravil, ki jih opravlja banka (izvzemši hipotečnokreditno opravilo in opravilo z zastavnimi listi, člen 56) naj bodo na Dunaju in v Budimpešti glavni zavodi.

Banka ima pravico ustanoviti podružnice (filiale) za opravljanje posameznih ali več vrst opravil v obeh državnih ozemljih monarhije.

Banka je dolžna vsled potrebe, ki jo spozna avstrijsko ali ogrsko vse ministrstvo v porazumu

z generalnim svetom banke, ustanoviti v dotičnem državnem ozemlju podružnice za eskomptno, posojilno in giro-opravilo, in to v šestih mesecih od dne dotičnega sklepa.

Obstoječe podružnice se smejo pred pretekom bančnega privilegija opustiti samo s privolilom dotičnega finančnega ministra.

Za opravilo s hipotečnim kreditom in z zastavnimi listi se ustanovi v Budimpešti zastopstvo oddelka hipotečnega kredita.

Člen 4.

Delniška glavnica avstrijsko-ogrške banke je v dvestodeset milijonih kron, ki so vplačane na stoptedeset tisoč delnic vsaka s tisoč štiristo kron.

Zvišati ali znižati se sme delniška glavnica samo s privolilom občnega zbora in z odobrilom zakonodajstev obeh državnih ozemelj.

Člen 13.

Občni zbor se shaja:

- a) na redno letno sejo najpozneje v mesecu februarju vsakega leta;
- b) na izredne seje, kolikorkrat je to potrebno.

Seje občnega zbora sklicuje generalni svet, in se imajo na Dunaju ali v Budimpešti, vsakokrat po tem, ali je večina udov občnega zbora (člen 14) iz avstrijskih ali ogrskih državljanov.

Na pismo zahtevo štirideset udov (člen 14) je sklicati izredno sejo občnega zbora v šestdesetih dneh.

Člen 23.

Generalne svetnike voli neposredno občni zbor.

Voliti je tako, da je od dvanajst generalnih svetnikov (člen 26) šest avstrijskih in šest ogrskih državljanov.

Za generalne svetnike se lahko volijo udje občnega zbora in pa tudi take osebe, ki niso udje občnega zbora, ako bi bile, izvzemši posest delnic, po svojih osebnih lastnostih (člen 14 in 15) zmožne udeležiti se občnega zbora.

Udje generalnega sveta avstrijsko-ogrške banke ne smejo pripadati upravi kakega drugega zavoda, ki opravlja bančna in hipotečnokreditna opravila.

Člen 24.

Generalni svetniki se volijo z absolutno, pregledniki računov in njih namestniki z relativno večino glasov. Ob volitvi preglednikov računov in njih namestnikov se je ozirati na to, da so med njimi pripadniki obeh državnih ozemelj monarhije.

Voli se pismo oddajaje volilne liste. Podpis glasujočega na volilnem listu ni potreben. Skrutinij opravljajo skrutatorji, ki jih voli občni zbor.

Ako je enako veliko glasov, odloči v vseh primerih žreb.

Ako se ob volitvi za generalni svet v prvem volilnem opravilu ne pokaže absolutna večina, začne se ožja volitev.

V ožji volitvi naj se udje občnega zbora omeje na tiste osebe, ki so imele v prvem volilnem opravilu relativno največ glasov za se.

Število oseb, ki jih je dati v ožjo volitev, je vedno dvojno število generalnih svetnikov, ki jih je še voliti.

Ako je enako veliko glasov, odloči žreb, koga je dati v ožjo volitev.

Vsak glas, ki pride v ožji volitvi na osebo, ki ni prišla v ožjo volitev, je smatrati za neveljaven.

Člen 25.

Generalni svet zastopa avstrijsko-ogrsko banko na zunaj sodno in izvensodno. On ima po pravilih pravico do vseh naredeb, ki se izključno ne pridržujejo občnemu zboru ali ravnateljstvu.

Generalni svet vodi in nadzira upravo imovine in vseskupno bankovno poslovanje. Za nadziranje predpisu primerne bančne uprave razdelé udje generalnega sveta po poslovnem redu, ki ga ukrenejo, delo med se po posameznih glavnih vrstah opravil.

Generalnemu svetu se pridržuje določati, koliko novcev se nakloni vsaki posamezni vrsti opravil, ter postavljati poslovne pogoje, potem ustanavljati ali odpravljati podružnice (člen 2), in pa voditi po posebnih za to obstoječih pravilih posle hipotečnega kredita in zastavnih listov.

Generalni svet določa splošna načela, daje vsakokrat potrebna posebna naročila za vseskupno poslovanje ter pregleduje in zagotavlja njih izpolnjevanje (člen 27 in 46).

Določila za vse vrste opravil veljajo soglasno za avstrijska in ogrska bankovna mesta.

Generalni svet ustanavlja po svobodnem predurku enotno obrestno mero v eskomptnem opravilu in v posojilnem opravilu. Sè strani obeh vlad se samo z dotičnimi komisarji nadzoruje (člen 52 in 53), ali zadevni sklepi generalnega sveta formalno ustrezajo pravilom.

Generalni svet voli iz svoje srede za dobo vsakega opravnega leta izvrševalni odbor (člen 39). V izvrševalni odbor, in pa v odseke, ki jih je voliti po ustanovljenem poslovnem redu za posamezne glavne vrste opravil, je voliti za vsakega enako število udov avstrijskega in ogrskega državljanstva.

Generalni svet imenuje glavnega tajnika, ude poslovnega vodstva in ravnajoče uradnike bančnih zavodov in poslovnih oddelkov osrednje službe. Njegovemu odobrilo se pridržuje dokončno nameščanje uradnikov in drugih služnikov, ki se vzprejemajo z letno plačo (člen 46, 47 in 49).

Generalni svet poroča občnemu zboru o bančnih stvareh. Ta poročila niso podvržena niti odobrili, pridržanemu guvernerju (člen 27), niti ugovoru obeh vladnih komisarjev iz razloga državne koristi (člen 52).

Člen 26.

Generalni svet je sestavljen iz guvernerja, avstrijskega in ogrskega podguvernerja, iz namestnikov podguvernerjev in iz dvanajst (člen 23) generalnih svetnikov.

Člen 27.

Guvernerja imenuje Njegovo c. in kr. apostolsko Veličanstvo na skupni predlog c. kr. avstrijskega in kraljevega ogrskega finančnega ministra.

Doba poslovanja guvernerja poteče z dnem, katerega se vrši peta redna seja občnega zbora, ki sledi njegovemu imenovanju (člen 13).

Odstopajoči guverner se lahko zopet predlaga v imenovanje.

On dobiva iz sredstev banke 40.000 kron letne plače in ima pravico do prostega stanovanja v bančnem poslopju na Dunaju.

Guverner predseduje v sejah generalnega sveta, izvrševalnega odbora in drugih stalnih odsekov.

Sklepi generalnega sveta, izvrševalnega odbora in drugih stalnih odsekov generalnega sveta potrebujejo v svojo izvršitev odobrila guvernerja (člen 25). Za odobrene veljajo vsi sklepi, katerim guverner pred koncem seje, v kateri so se storili, ni izrečno odrekel odobrila.

Guverner stalno nadzoruje v imenu generalnega sveta upravo imovine in vsega opravnega obrata banke (člen 25 in §. 2 pravil oddelka hipotečnega kredita) v vseh tistih primerih, v katerih generalni svet gledé tega ne ukrene še posebnih uredbe.

Guverner razsoja, kar se mu pridržuje, po določilih, ki jih je ustanovil generalni svet, o predmetih tekočega poslovanja in notranje uprave, in izdaja v zmislu člena 39 potrebne odredbe.

Člen 28.

Podguvernerja, ki hkratu predseduje v ravnateljstvu na Dunaju, in pa njegovega namestnika

imenuje Njegovo c. in kr. apostolsko Veličanstvo na predlog c. kr. avstrijskega finančnega ministra, podguvernerja, ki hkratu predseduje v ravnateljstvu v Budimpešti, in pa njegovega namestnika na predlog kraljevega ogrskega finančnega ministra.

Doba poslovanja podguvernerjev in pa namestnikov podguvernerjev poteče z dnem, katerega se vrši peta redna letna seja, ki sledi njih imenovanju.

Odstopajoča podguvernerja, in pa njih namestnika se lahko zopet predlagajo v imenovanje.

Podguvernerja dobivata iz sredstev banke vsak 20.000 kron letne plače.

Namestnika podguvernerjev opravljata svojo službo brezplačno.

Člen 29.

V izvrševanje guvernerjevemu področju pridržanih uradnih poslov so poklicani, kadar je guverner zadržan, najprej podguvernerja, potem namestnika podguvernerjev po redu, ki ga določi guverner.

Namestnika podguvernerjev nadomestča v lastnosti guvernerjevih namestnikov, ako je treba, kak ud generalnega sveta, ki ga določi generalni svet.

Člen 31.

Služba generalnih svetnikov traja štiri leta. Tisti, katere zadene vrsta za izstop, se lahko zopet volijo.

V prvi redni letni seji občnega zbora zadene po žrebu tri generalne svetnike vrsta za izstop, v redni letni seji drugega in tretjega leta ravno tako tri generalne svetnike, v letni seji četrtega leta ostale tri generalne svetnike.

Ako izstopi kak generalni svetnik pred iztekom svoje poslovne dobe, velja nadomestna volitev samo za volilno dobo tistega, ki je izstopil.

Člen 34.

Guverner, podguvernerja, namestnika podguvernerjev in generalni svetniki avstrijsko-ogrške banke obljublajo, ko nastopijo svojo službo, slovesno, natančno ravnati se po pravilih banke, po svojih močeh pospeševati izpolnjevanje naloge, ki so

banki naložene po členu 1 v obeh državnih ozemljih enako, in blagor banke, truditi se najboljše za pošteno, vneto in pazno upravo bančnih opravil in njene imovine in molčati o pogajanjih banke.

Guverner obljublja to Njegovemu c. in kr. apostolskemu Veličanstvu, podguvernerja in namestnika podguvernerjev obljubljata dotičnemu finančnemu ministru, generalni svetniki pa guvernerju, potrdé svojo obljubo podavši roko in izdajo o tem listino.

Člen 35.

Guverner, podguvernerja, namestnika podguvernerjev in generalni svetniki avstrijsko-ogrske banke so odgovorni za sklepe, katerim so privolili, in v svojem področju za pošteno, pazno in pravilom ustrezajoče poslovanje.

Člen 36.

Generalni svet, izvrševalni odbor in druge odseke generalnega sveta sklicuje guverner.

Generalni svet se zbira navadno dvakrat v mesecu ob dneh, ki jih določi guverner. Izredne zbere sklicuje po potrebi guverner.

Vsak vladni komisar (čl. 51) lahko provzroči sklic izrednega zbora.

Seje generalnega sveta, izvrševalnega odbora in drugih odsekov generalnega sveta se vrše po določitvi guvernerja na Dunaju ali v Budimpešti, in to kolikor moči menjaje.

Na seje generalnega sveta, izvrševalnega odbora in drugih stalnih odsekov je razen vseh udov povabiti tudi oba vladna komisarja.

Člen 37.

V zboru generalnega sveta predseduje guverner.

Za sklepčnost generalnega sveta je potrebna navzočnost vsaj sedem njegovih udov, vštévši predsednika.

Sklepa se z absolutno večino glasov navzočih. Predsednik glasuje samo, ako je enako veliko glasov, in njegov glas je odločilen.

Noben ud generalnega sveta ne more imeti več nego en glas. Pooblastila in pismeni glasi odsotnih udov niso dopustni.

Vse volitve generalnega sveta se opravljajo z volilnimi listki.

V razpravnih zapisnikih je navesti imena navzočnikov in storjene sklepe. Vsakemu uradnemu komisarju in vsakemu navzočemu udu generalnega sveta je na voljo dano, da dá v zapisnik svoje mnenje, ki se razlikuje od sklepa večine.

Razpravne zapisnike podpisujejo predsednik, glavni tajnik kakor poročevalec in vladna komisarja (člen 51), v kolikor sta bila navzoča v seji, in shranjujejo se zapisniki v arhivu.

Člen 38.

Generalni svet ima firmo avstrijsko-ogrske banke.

Da velja firma, je potreben podpis guvernerja ali namesto njega podpis enega podguvernerja ali namestnika kakega podguvernerja, enega generalnega svetnika in sopolpis glavnega tajnika ali njegovega namestnika. Ta podpis firme zavezuje avstrijsko-ogrsko banko v vseh primerih, in to tudi v takih, v katerih zahtevajo zakoni posebno pooblastilo.

Dopise generalnega sveta je vselej opremljati s pravilom primernim podpisom firme.

Generalni svet določa, v katerih primerih in v kateri obliki podpis posloводства Dunajskega (člen 46) in podpisujočih bančnih zavodov in poslovnih oddelkov ustanavlja dolžnost za avstrijsko-ogrsko banko, ter daje to na znanje z javnimi lepaki v dotičnih uradnih prostorih.

Člen 39.

Izvrševalni odbor generalnega sveta (člen 25) naj nadzoruje, da se natančno izpolnjujejo v členu 84 izrečena določila. Nadalje naj v primerih nujne potrebe ukrepa potrebne odredbe, ki se ne dadó odložiti, in jih naznanja obrazložene generalnemu svetu, ko se zopet zbere.

Izvrševalni odbor je sestavljen iz guvernerja in štirih udov generalnega sveta. Izvrševalni odbor je sklepčen, ako so navzoči trije udje, vštévši predsednika.

Ako je kdo zadržan, voli generalni svet iz svoje srede dva nadomestnika.

Vsak vladni komisar (člen 51) lahko provzroči sklic seje izvrševalnega odbora.

Na seje izvrševalnega odbora je vabiti vse njegove ude in oba vladna komisarja.

Ako radi posebne nujnosti in neodloživosti primera ni moči poprej sklicati seje izvrševalnega odbora, ukrene guverner potrebne neodložive odredbe in jih obrazložene naznani generalnemu svetu, ko se zopet zbere.

Oba vladna komisarja je o takih odredbah brez odloga obvestiti.

Člen 40.

Ravnateljstvo na Dunaju in ravnateljstvo v Budimpešti imata pravico za vse odredbe, ki izhajajo neposredno iz področja, odkazanega jim po pravih.

Ravnateljstvoma gre izključna pravica odmerjati bančni kredit v eskomptnem in posojilnem opravilu v dotičnem državnem ozemlju. V ta namen določajo mejo, do katere morejo posamezne firme in osebe rabiti bančni kredit v vsakem teh opravil.

Ravnateljstvi nadzorujeta tudi uporabo tega kredita v vsakem oziru, ukrepata, kar je gledé tega potrebno, in odločata v primerih člena 63, ki se jim pridružujejo.

Nadalje imata pravico, ustanavljati na mestih dotičnega državnega ozemlja, na katerih se jima zdi primerno, bančne podružnice za eskomptno opravilo in jih odpravljati, in pa firmam in osebam dodeljevati dovolilo, da smejo bančni kredit rabiti tudi po dopisovanju.

Ravnateljstvi določata število cenzorjev po potrebi in po razmerah različnih mest in imenujeta cenzorje v bančnih zavodih v dotičnem državnem ozemlju.

Odredbe generalnega sveta, ki se dajejo pisмено bančnim zavodom enega ali obeh državnih ozemelj, je izročiti dotičnima ravnateljstvoma, da jih naznani njima podrejenim bančnim zavodom (člen 46). Odredbe, ki se izdajajo radi nujnosti neposredno bančnim zavodom, je nemudoma naznani dotičnemu ravnateljstvu.

Ravnateljstvi naj podajeta generalnemu svetu poročila, ki jih zahteva, imata pa tudi pravico stavljati vsaki čas generalnemu svetu predloge, ki so v njihovem področju in izven njega.

§. 41.

Vsako ravnateljstvo je sestavljeno iz dotičnega podguvernerja, njega namestnika in iz šest generalnih svetnikov dotičnega državljanstva (člen 23).

Podguverner predseduje v sejah ravnateljstva in je stalni reprezentant ravnateljstva.

On v imenu ravnateljstva neprestano nadzoruje rabo kredita pri podrejenih bančnih zavodih, ne kraté pravice, ki naj jo izvršuje guverner v imenu generalnega sveta (člen 27).

V tem področju ima podguverner pravico, v primerih nujne potrebe ukreniti potrebne neodložive odredbe in jih naznani obrazložene nemudoma guvernerju in ravnateljstvu, ko se zopet zbere.

Njegovemu odobrilo ali njegovemu potrdilo (*visum*) so podvrženi vsi predlogi, poročila in dopisi poročevalca ravnateljstva (člen 45), v Budimpešti tudi predlogi, poročila in dopisi zastopstva oddelka hipotečnega kredita (člen 2).

Člen 44.

Vsako ravnateljstvo se shaja praviloma vsak teden o dnevu, ki ga določi predsednik, reševat posle, ki spadajo v njegovo področje.

Izredni zbori se sklicujejo po potrebi na povod predsednika, guvernerja ali dotičnega vladnega komisarja.

Da je ravnateljstvo sklepčno, morajo biti navzoči štiri udje, vštévši predsednika.

V posvetovanju ravnateljstva se sklepa po absolutni večini glasov navzočnikov.

Predsednik glasuje samo ob enakosti glasov, in njegov glas je odločilen.

Sklepi ravnateljstva potrebujejo za svojo izvršitev odobrila predsednika. Za odobrene veljajo vsi sklepi, katerim predsednik pred koncem seje, v kateri so se storili, ni izrečno odrekel odobrila.

Uradne posle, ki so pridržani podguvernerju, opravlja, ako bi ga kaj oviralo, njegov namestnik.

Kadar sta zadržana takó podguverner, kakor tudi njegov namestnik, tedaj postavi podguverner začasno kakega generalnega svetnika, pripadajočega dotičnemu ravnateljstvu, za svojega namestnika.

Člen 45.

Vsakemu ravnateljstvu prideli generalni svet v porazumu z njim enega uda poslovodsta za osrednjega nadzornika v dotičnem državnem ozemlju, in pa potrebno uradniško in služabno osebje. Osrednji nadzornik posluje kakor poročevalec ravnateljstva in je organ, ki naj izvršuje njegove sklepe in odredbe pod nadzorstvom podguvernerja.

Izven svojega področja kakor izvrševalni organ ravnateljstva nadzoruje osrednji nadzornik v svoji lastnosti kakor ud poslovodstva bančne zavode dotičnega državnega ozemlja na podstavi navodila, ki ga izda generalni svet.

On je dolžen za vse svoje predloge, poročila in dopise izprositi odobrilo in potrdilo podguvernerja (člen 41).

Razpravne zapisnike in dopise ravnateljstva, in pa njegove razpise bančnim zavodom v dotičnem državnem ozemlju naj podpisujeta podguverner in poročevalec — razpravne zapisnike tudi dotični vladni komisar, v kolikor je bil navzoč v seji.

Od vsakega razpravnega zapisnika je poslati generalnemu svetu prepis najdalje v treh dneh.

Člen 46.

Višje vodstvo vseh vrst opravil oskrbuje glavni tajnik kakor najviši uradnik banke v imenu in pod nadzorstvom generalnega sveta (člen 25 in 27) po navodilu, ki se izda. Ako je zadržan, ga nadomešča navadno namestnik glavnega tajnika.

Glavni tajnik je organ, po katerem izvaja generalni svet vse svoje sklepe, pod nadzorom guvernerja, in ki v prvi vrsti pazi na to, da se prav izvrše. On izdaje neposredno, oziroma po poslovodstvu ali ravnateljstvih (člen 40) na podstavi navodil, ki jih je odobril generalni svet, vsa zastran tega potrebna ukazila in razjasnila bančnim zavodom in drugim organom banke.

Glavni tajnik se udeležuje vseh posvetov generalnega sveta, izvrševalnega odbora in drugih stalnih odsekov generalnega sveta, vendar samo s posvetovalnim glasom. Njegova dolžnost je, generalnemu svetu podajati nasvete v pospešitev službe; tudi je treba njegovo mnenje v zapisnikih in spisih poočitovati.

Glavni tajnik poroča vsak dan guvernerju obširno o opravljenem teku, obratnih sredstvih in o položaju banke in naj izprosi njegovo odobrilo ali potrdilo za vse predloge, ki se predložijo generalnemu svetu.

Za neposredno poslovanje je podeljeno glavnemu tajniku poslovodstvo kakor pridani svet. Sestavljeno je iz glavnega tajnika kakor predsednika, iz namestnika glavnega tajnika, iz viših uradnikov glavnega tajništva, višega knjigovodje, obeh osrednjih nadzornikov, načelnikov glavnih zavodov in iz ravnatelja oddelka hipotečnega kredita. Viši uradniki glavnega tajništva in viši knjigovodja pošiljajo vse vloge in sestave po glavnem tajniku generalnemu svetu in dobivajo po njem tudi sklepe generalnega sveta.

Za neposredno poslovanje v oddelku hipotečnega kredita zastopa glavnega tajnika ravnatelj oddelka hipotečnega kredita.

Člen 47.

Generalnemu svetu je pridržano stalno nameščati uradnike in druge z letno plačo vzprejete služnike banke.

Generalni svet določa službene razmere in prejemke uradnikov in drugih služnikov banke in jim sme dodeljevati nagrade in podpore.

Pokojnine za uradnike, niže uradnike, služnike in delavce banke in za njih zapuščence, in pa prispevke v odgojo za sirote bančnih služnikov ustanavlja generalni svet po pravilu, obstoječem gledé tega.

Pravilo o pokojninah sme izpreminjati samo občni zbor in samo brez prikrajšav pridobljenih pravic.

Najviša disciplinarna oblast čez uradnike in druge služnike banke se pridržuje generalnemu svetu.

Da se izvrše disciplinarne preiskave v zmyslu službenega reda, ki ga izda generalni svet, se po-

stavijo na Dunaju in v Budimpešti disciplinarne komisije, kojih ude imenuje generalni svet. V disciplinarni komisiji predseduje dotični osrednji nadzornik.

Izvrševanje vseh v tem členu generalnemu svetu pridržanih pravic ni podvrženo ugovoru obeh vladnih komisarjev iz razloga državne koristi (člen 52), v kolikor ne gre za kako izpremembo sistema službenih prejemkov in pokojnin.

Člen 51.

Avstrijska in ogrska vlada imenujeta vsaka enega komisarja in njegovega namestnika, ki sta organa, po katerih se obe državni upravi prepričujeta, da dela bančna družba zakonom in pravilom primerno in pa v porazumu z državno koristjo.

Člen 52.

Komisarja imata pravico hoditi v seje občnega zbora, generalnega sveta, izvrševalnega odbora in drugih stalnih odsekov generalnega sveta, in pa dotičnega ravnateljstva, toda samo s posvetovalnim glasom, in zahtevati vsa razjasnila, ki so potrebna v izpolnitev njihove naloge.

Njima je vselej dovoliti vpogled v poslovanje banke, ki je potreben za izvrševanje njima naloženega nadzorstva.

Vsak teh vladnih komisarjev ima pravico ugovarjati sklepom občnega zbora, generalnega sveta, izvrševalnega odbora in drugih stalnih odsekov generalnega sveta ali dotičnega ravnateljstva, če se mu zdi, da se sklep ne strinja z obstoječimi zakoni ali s pravili, ali da ni združljiv s koristmi dotičnega državnega ozemlja (člen 25 in 47).

Člen 53.

Kadar kateri vladnih komisarjev ugovarja sklepu občnega zbora, generalnega sveta, kakega odseka ali dotičnega ravnateljstva, tedaj ima ta ugovor odložno moč ter je treba predmet, kadar gre za sklep kakega odseka ali ravnateljstva, najprej predložiti generalnemu svetu v sklepanje.

Ako takšen ugovor vladnega komisarja zadeva sklep občnega zbora ali generalnega sveta, treba se

je o tem najprej dogovoriti s tisto vlado, katera je postavila tega vladnega komisarja.

Ako se o stvari ne doseže porazum med vlado in banko, tedaj odloči o njej, kadar gre za izpolnjevanje zakonov, veljajočih v enem ali drugem državnem ozemlju, ali pravil brez vsake nadaljnjše pritožbe na višo stopinjo, razsodišče, ki se zbere vabilu predsednika primerno na Dunaju ali v Budimpešti. Ako pa gre za ugovor, ki se je dvignil, da se varuje državna korist, odloči o stvari dokončno dotično vse ministrstvo.

Razsodišče sestoji iz sedem udov, izmed katerih določa dotični predsednik sodnije za leto dni po tri iz udov najviše sodnije na Dunaju in po tri iz udov kraljeve ogrske kurije v Budimpešti. Sedmega uda, ki bodi tudi predsednik, izvoli si teh šest udov.

Kadar volitev ne podá absolutne večine, imenuje načelnika razsodišču menjaje enkrat predsednik najviše sodnije na Dunaju, enkrat predsednik kraljeve ogrske kurije.

Žreb odloča, kateri izmed viših sodnih predsednikov bode prvi imenoval načelnika.

Razsodišče sklepa, dovprašavši najprej generalni svet, po absolutni večini glasov.

Ob enakosti glasov obveljá tisto mnenje za sklep, na katero je pristal predsednik.

Razsodišče ni vezano na nikakšno določilo pravnega reda, vendar ima dolžnost svojemu izreku pridodati razloge.

Člen 54.

V vseh stvareh, ki zahtevajo sodelovanje državne uprave, naj se banka obrača po generalnem svetu na dotičnega finančnega ministra, po okoliščinah na oba finančna ministra.

O prepirih, ki nastanejo med državno upravo kraljevin in dežel, zastopanih v državnem zboru, in med avstrijsko-ogrsko banko, in kojih odločitev ne gre razsodišču, urejenemu v členu 53 (člen 108), gre postopek in razsojevanje c. kr. deželni sodnji na Dunaju.

O prepirih, ki nastanejo med državno upravo dežel ogrske krone in med avstrijsko-ogrsko banko,

in kojih odločitev ne gré razsodišču, urejenemu v členu 53 (člen 108), gre postopek in razsojevanje kraljevi Budimpeštanski sodnji.

Člen 55.

Banka sme menice, ki jih vpolaga avstrijska ali ogrska finančna uprava, po pravilih (člen 60) eskomptovati. Vendar je k temu potreben sklep generalnega sveta, storjen v seji.

Dalje sme banka po komisiji oskrbovati posle na račun državnih uprav.

Prebitek, ki se podaje iz komisijskega oskrbovanja takih poslov na dolg državne uprave, je treba med mesecem po dogovoru, a prebitek, kar ga ostaja koncem vsakega meseca, zadnji čas do 7. dne prvega bodočega meseca v gotovini poravnati.

Banka je dolžna za račun vsake obeh finančnih uprav prevzemati denar po določenih, ki se dogovoré, in opravljati plačila do višine dotične imovine. Banka je tudi dolžna na zahtevo in za račun vsake obeh finančnih uprav na mestih, ki se dogovoré, zamenjavati po bančnih blagajnah. Banka nima za svoj zadevni trud nikake pravice do komisije in povračila stroškov.

Razen tega sme banka druge pravilom primerne poslove z avstrijsko ali ogrsko finančno upravo sklepati samo tedaj, kadar s tem ni v zvezi nikako podeljenje zajma ali kredita s strani banke.

Člen 56.

Avstrijsko-ogrška banka ima pravico:

- a) Menice, efekte in kupone eskomptovati (člen 60 in 61) ter dalje oddajati;
- b) dajati posojila na ročno zastavo (člen 65);
- c) prevzemati hranila v hrambo, oziroma upravo (člen 71);
- d) prevzemati novce (denarje) na pismeno potrdilo (člen 75), potem
- e) prevzemati novce, menice in efekte v kratkem roku dotekajoče na tekoči račun (prevodni posel ali giro) (člen 76);
- f) izdajati nakaznice na svoje blagajnice (člen 78);
- g) opravljati posle, na komisijo prevzete (člen 81);
- h) izplačevati efekte, za katere sme banka dajati posojila, in njih kupone po dospelosti;

i) dobavljati in prodajati zlato in srebro, v novce kovano in nekovano (člen 65);

k) dobavljati in prodajati menice in čeke na vnanja mesta, in pa inozemske note, nadalje v ozemlju, za katero veljajo ta pravila, plačne na kronsko vrednoto se ne glaseče menice v tuzemstvu in inozemstvu, in pa oddajati čeke in nakaznice na vnanja mesta, oskrbovati v inozemstvu inkasovanje in opravljati plačila za tuj račun in imeti gotovine, potrebne za opravljanje teh vrst poslov v inozemstvu;

l) dajati hipotečna posojila v zastavnih listih po pravilih oddelka hipotečnega kredita, združenih v dodatku s temi pravili;

m) kupovati in prodajati lastne zastavne liste banke.

Poslovno leto banke se začinja 1. dne januarja in končuje 31. dne decembra.

Člen 58.

Plačila banki, ki jih je opravljati v kronski vrednoti, se morejo opravljati samo v notah banke (člen 82) ali v zakonitem kovanem denarju avstrijskega ali ogrskega kova.

Banka ima pravico neprave bankovce, ako se najdejo, odvzeti proti potrdilu. Gledé novčnega prometa je v bančnih blagajnah uvesti pravila, ustanovljena s členoma VI in XI novčne in vrednotne pogodbe z dne 11. avgusta 1892. l. (avstr. zakon z dne 2. avgusta 1892. l. [drž. zak. št. 127] in ogrs. zakonski člen XVIII iz leta 1892) za državne in javne blagajne.

Člen 60.

Avstrijsko-ogrška banka ima pravico eskomptovati potegnene in lastne menice, ki se glasé na kronsko vrednoto in so plačne najdalje v treh mesecih v ozemlju, v katerem veljajo ta pravila.

Menice, ki jih je eskomptovati, morajo praviloma imeti na sebi podpis treh, vsekako pa podpis dveh zavezancev, ki so znani, da so sposobni plačati.

Malenkost menične vsote ni nikak izključivni vzrok.

Banka ni dolžna povedati vzrok, zakaj je odbila eskomptovanje.

Banka naj pri vseh bančnih zavodih eskomptuje navadno samo po obrestni meri (člen 25), ki jo je enotno ustanovil generalni svet in jo je razglasiti javno in na okencih banke; izjeme so dopustne samo na podstavi sklepa generalnega sveta ali odseka, kateremu je to naročil.

Člen 62.

Preskušuje menice, ponujene v eskompt, je postopati na vseh bančnih mestih enakomerno in nepristransko. To preskušnjo opravlja navadno cenzurni odsek.

Generalni svet odloča, v katerih posebnih primerih se smejo menice eskomptovati, ne da bi jih poprej preskusil cenzurni odsek; vendar je take menice pozneje predložiti cenzurnemu odseku.

Presojaje menice, vpložene v eskompt, naj cenzorji ravnajo s strogo nepristranostjo, naj o razpravah cenzurnega odseka in cenzorskega zbora molče in o nastopu svoje službe na to stran storé pismeno zaobljubo.

Noben ud cenzurnega odseka ne sme izrekati mnenja o svojih menicah ali o menicah take firme, kateri on sam v kakoršnem koli svojstvu pripada.

Člen 64.

Za cenzorje imenujeta ravnateljstvi (člen 40) trgovce in druge osebe, ki poznajo trgovinske, industrijalne obrtne in kmetijske razmere mesta. Pred imenovanjem cenzorjev zasliši pristojno ravnateljstvo dotične trgovinske in obrtne zbornice, deželne kulturne svete, c. kr. kmetijske in poljedelske družbe (društva), oziroma ogrsko deželno zvezo kmetijskih društev, hrvatsko-slavonsko kmetijsko društvo.

Cenzorji se imenujejo na dobo treh let in se smejo po njih preteku v tem svojstvu neposredno zopet poklicati za nadaljnja tri leta.

Sinovi, družabniki in prokuristi generalnih svetnikov in cenzorjev se ne morejo imenovati za cenzorje.

Člen 65.

Banka ima pravico, dajati posojila na ročno zastavo, vendar ne dalje nego na tri mesece.

Zastavljati se smejo:

1. Zlato in srebro, v novce kovano in nekovano;

2. vrednostni papirji, ki se na kaki javni borzi v enem obeh državnih ozemelj monarhije uradno beležijo, in to:

a) avstrijski in ogrski državni papirji;

b) efekti avstrijskih in ogrskih deželskih dolgov;

c) zajmovne obligacije, ki jih na podstavi dovolila oblastva izdajejo občine ali druge pod nadzorom oblastva stoječe, za razpisovanje naklad opravičene družbe ali v njih namene kreditni zavodi po pravilih;

d) zastavni listi avstrijsko-ogrške banke in zastavni listi drugih hipotečno-kreditnih zavodov v ozemlju, kjer veljajo ta pravila, potem avstrijski in ogrski vrednostni papirji, v katerih se smejo na podstavi zakonitih določil nalagati pupilarni ali hranilni novci;

e) polno vplačane delnice avstrijskih ali ogrskih v obratu stoječih prevoznih (transportnih) in obrtnih podjetij;

f) prednostne obligacije pod e) navedenih družeb in podjetij.

3. V ozemlju, kjer veljajo ta pravila, plačne menice, ki dospevajo v šest mesecih najpozneje in ustrezajo v ostalem določilom člena 60, tudi ako se ne glasé na kronsko vrednoto.

4. Menice na vnanja mesta, ki dospevajo v šest mesecih najpozneje in ustrezajo gledé zavezancev določilom člena 60.

Generalni svet postavlja pogoje za dajanje posojil na plemenite kovine in menice ter določa, na katere efekte in s katero kvoto kurzne vrednosti, v dotičnem slučaju do katere skupne vsote se smejo na-nje posojati novci pri bančnih blagajnicah v obeh državnih ozemljih monarhije.

Banka sme dajati posojila na kovano ali nekovano srebro in nabavljati srebro (člen 56 i) samo s privolilom c. kr. avstrijskega in kraljevega ogrskega finančnega ministra.

Člen 75.

Banka ima pravico prevzemati gotov denar v notah ali v kovanih novcih z obrestovanjem ali brez obrestovanja na določen ali nedoločen čas proti pismenemu potrdilu.

Člen 82.

Avstrijska-ogrška banka ima ta čas, dokler traja privilegij, v obeh državnih ozemljih monarhije izključno pravico, v mejah, ki jih določa člen 84, narejati in izdajati na sebe samo nakaznice, ki so brezobrestne in prinosniku na zahtevo plačne.

Te nakaznice avstrijsko-ogrške banke (bankovci) se ne smejo glasiti na manjšo vsoto nego petdeset kron. One imajo na eni strani nemški napis in cesarskega avstrijskega orla in na drugi strani soglasni ogrski napis ter grb dežel ogrske krone. One imajo podpis bančne firme, kakor velevajo pravila (člen 38).

Člen 83.

Avstrijsko-ogrška banka ima dolžnost, bankovce, katere je ona izdala, pri svojih glavnih zavodih na Dunaju in v Budimpešti na zahtevo za zakonite novce avstrijskega ali ogrskega kova takoj odkupiti.

Dotično zagotovilo je vzprejeti v besedilo bankovcev.

Ako se ta dolžnost pri glavnem zavodu na Dunaju ali pri glavnem zavodu v Budimpešti ne izpolni najdalje v štiriindvajsetih urah po prezentaciji, izgubi vsled tega banka svoj privilegij, razen tega slučaja, ako bi se po zakonitem potu istodobno v obeh državnih ozemljih monarhije začasno ustavilo odkupovanje bankovcev.

Banka je dolžna svoje bankovce tudi pri svojih podružnicah z zakonitim kovanim denarjem avstrijskega ali ogrskega kova odkupovati, kolikor to dopuščajo nje gotove zaloge in novčne potrebe.

Člen 84.

Generalnega sveta skrb bodi za takšno razmerje kovinskega zaklada do obteka bankovcev, ki more zagotavljati polno izpolnitev dolžnosti, izrečene v členu 83.

Vendar mora vsekakor skupni znesek krožečih bankovcev vsaj gledé dveh petin biti bančno založen z zakonitim kovinskim denarjem avstrijskega ali ogrskega kova po svoji imenski vrednosti ali s tuzemskimi trgovinskimi zlatimi novci ali inozemskimi zlatimi novci ali z zlatom v šibikah gledé teže po zakoniti novčni meri kronske vrednote odbivši kovnino preračunjen, ostanek krožečih bankovcev, privzemši vse takoj dosepele obveznosti.

V bančno založbo smejo služiti:

- a) po pravilih eskomptovane menice in efekti;
- b) plemenite kovine in vrednostni papirji in menice, na katere se je po pravilih dalo kako posojilo;
- c) po pravilih odkupljeni dospeli efekti in kuponi;
- d) menice na vnanja mesta, ki gledé časa, dokler tečejo, in gledé obvezancev ustrezajo določilom členov 60 in 65, in inozemske note (člen 111).

Kadar iznos krožečih bankovcev preseza gotovo zalogo za več nego štiristo milijonov kron, je dolžna banka od prebitka opravljati davek po pet od sto na leto obema državnima upravama in sicer v tistem razmerju in v tistem času, v katerem je vsaki obeh državnih uprav izplačati delež dobičkov banke (člen 102).

Da se ustanovi, koliko davka bode opravljeni iz naslova izdavanja bankovcev, dolžna je bankovna uprava 7., 15., 23. in poslednji dan vsakega meseca ustanoviti iznos gotovine v zalogi in krožečih bankovcev in to ustanovitev za vsak izmed povedanih rokov s koncem leta vpodati obojestranskima finančnima upravama. Na podstavi teh izkazov se ustanavlja davek od bankovcev, ki naj ga plača banka, na ta način, da se za vsak davku zavezan prebitek krožečih bankovcev, ki se najde za katerega teh rokov, po $\frac{5}{48}$ odstotka računni kot davek. Vsota teh iznosov, ki so za posamezne rokove izračunjeni kot davkovni dolg, sestavlja davek, ki naj ga banka opravlja.

Člen 86.

Note avstrijsko-ogrške banke uživajo izključno ugodnost, da jih morajo pri vseh plačilih, ki jih je opravljati v kronske vrednoti in ki jih ni opravljati vsled zakonitega določila, pogodbene obveznosti ali drugega izraza zasebne volje v kovanem denarju, sprejemati v obeh državnih ozemljih monarhije vsakdo in pa vse javne blagajne po njih imenski vrednosti.

Člen 87.

Banka je dolžna na zahtevo vsak čas odkupovati zlato v šibikah po zakoniti novčni meri kronske vrednote za bankovce v svojih glavnih zavodih na Dunaju in v Budimpešti.

Banka ima pravico zlato v šibikah dati pri tem preskusiti in razložiti na stroške oddajnika po tehnikih, ki jih imenuje, nadalje odbiti kovnine, ki sta jih gledé tega ustanovili in razglasili vladi.

Člen 89.

Ako se posamezne ali vse vrste bankovcev vzamejo iz prometa, potem ako mine avstrijsko-ogrski banki podeljeni privilegij, določita vladi v porazumu z generalnim svetom roke, v katerih je preklicane bankovce prinesiti v odkup ali v zameno.

Šest let po preteku javno razglašenega zadnjega roka za odkup kake posamezne vrste ali vseh vrst bankovcev ni banka več dolžna preklicane bankovce odkupiti ali izmenjati.

Znesek preklicanih, pa v odkup ne prinesenih not (člen 85) zastari v prid obeh državnih uprav, in to v istem razmerju, v katerem je vsaki obeh državnih uprav izplačevati delež dobička banke (člen 102).

Znesek preklicanih, pa v odkup ne prinesenih not izdaje z dne 1. maja 1880. l. pa zastari v zmislu člena 89 pravil, ki so bila doslej v veljavi, v prid rezervnega zaklada.

Člen 90.

Kolikorkrat zahteva to avstrijska ali ogrska državna uprava, in kolikorkrat se vsled izstopa iz službe primeri kaka izprememba v osebi vladnega komisarja, guvernerja ali glavnega tajnika, se preišče vsakokratno stanje krožečih bankovcev najnatančneje, izvid se primerja z obstoječimi zaznamki, in revizijski spis podpišejo spredaj imenovane osebe, potem viši knjigovodja in ravnatelj bančne tiskarne, potem pa se shrani v arhivu.

Člen 92.

Imovina in dohodki banke so davka prosti, izvzemši posestva, efekte rezervnega zaklada in znesek, ki ga izplačuje banka delničarjem za dividendo.

Člen 95.

Tožbe zoper banko, ki se nanašajo na opravljeni obrat glavnega zavoda na Dunaju in podružnic v avstrijskih deželah, se morejo vlagati samo na c. kr. trgovski sodnji na Dunaju, tožbe ki se nanašajo na opravljeni obrat glavnega zavoda v Budimpešti in podružnic v deželah ogrske krone, samo na kraljevi trgovski in menični sodnji v Budimpešti.

Tožbe, ki se nanašajo na opravilo hipotečnega kredita, je vlagati na c. kr. deželni sodnji na Dunaju ali na Budimpeštanski kraljevi sodnji, po tem ali je zastavljeno posestvo v kraljevinah in deželah, zastopanih v državnem zboru, ali v deželah ogrske krone, ako po predpisih izvršilnega reda tožbe ni treba vložiti na izvršilni sodnji.

Člen 101.

Za sestavo letne bilance veljajo naslednja določila:

1. Bilanco je skleniti z 31. dnem decembra vsakega leta.

2. Vrednostne papirje, ki so v posesti banke, je postaviti v bilanco po dnevnem kurzu 31. dne decembra. Blagajniški ne došli kurzni dobiček vrednostnih papirjev, ki so še v posesti banke, je pripisati rezervnemu zakladu.

Ako mine privilegij banke in se ne obnovi (člen 105), ali ako se bančna družba razpusti, predno mine privilegij (člen 106), tedaj dobičkov, ki so se pokazali, in blagajniški niso došli v zadnjem opravljenem letu, ko je trajal privilegij, ni pripisati rezervnemu zakladu, temveč jih je vračunati v letne donose.

3. Od stroškov za upravo se smejo samo izdatki za kako novo obliko bankovcev razdeliti na več let.

Člen 102.

Od vsega letnega dohodka, ki ga nesó opravila in imovina banke, pristoji delničarjem, odbivši vse stroške, najprej po štiri od sto vplačane delniške glavnice. Od še ostajajočega čistega letnega donosa se položi po deset od sto v rezervni zaklad, a dva od sto v pokojninski zaklad, ter se od ostanka pred vsem drugim dividenda dopolni na sedem odstotkov vplačane delniške glavnice.

Od dobička, kar ga po le-tem ostane, je polovico prišteti dividendi, ki prihaja na delničarje, dokler skupna dividenda delničarjev ne presega šest od sto vplačane delniške glavnice, a druga polovica pripada državnima upravama. Od dobička, kar ga nadalje ostane, je prišteti eno tretjino dividendi, ki prihaja na delničarje, ostali dve tretjini pa pripadata državnima upravama.

Državnima upravama pripadajoči delež dobička je izplačati c. kr. avstrijski in kraljevi ogrski državni

upravi po redni letni seji občnega zbora, ki se vrši najpozneje v februarju naslednjega leta, in to v istem porazdelilnem razmerju, v katerem je bil po členu 92 davku zavezani dohodek avstrijsko-ogrške banke v dotičnem opravnem letu v tem ali onem državnem ozemlju davku zavezan, gledé kvote, ki prihaja od opravila hipotečnega kredita, in gledé ostalega, davku zavezanega zneska tega dohodka, v zmislu člena VI prvega poglavja IV. dela cesarskega ukaza z dne 21. septembra 1899. l. (drž. zak. št. 176), oziroma §. 6 ogrskega zakonskega člena gledé oddaljšanja privilegija avstrijsko-ogrške banke.

Od čistega donosa, ki se je dobil v prvem polletju, kolikor je po poprejšnjih določilih priličen za razdelitev med delničarje, se odplača na račun vsako leto meseca julija delničarjem po dva od sto vplačane delniške glavnice.

Ostanek čistih letnih dohodkov se izplača po redni letni seji občnega zbora, ki se vrši najpozneje meseca februarja naslednjega leta.

Ako čisti letni dohodki ne zadoščajo, da bi dali dividendo po štiri odstotke vplačane delniške glavnice, se sme, kolikor primanjkuje, zajeti iz rezervnega zaklada, dokler ta ne pade pod deset odstotkov vplačane delniške glavnice.

Člen 103.

Reservni zaklad je še pred dopolnitvijo štiri odstotne redne dividende (člen 102) določen v zalozbo izguž ali odpisov kakršne koli vrste.

Kadar je rezervni zaklad narastel na 20 odstotkov vplačane delniške glavnice, naj se mu od letnega čistega donosa ne odkazujejo več nikaki dohodi, dokler ostane na tej višini.

V tem slučaju sme generalni svet delež čistega letnega donosa, kar ga ostaje, potem ko se je odbilo po štiri od sto vplačane delniške glavnice, — kateri delež je po členu 102 odkazati pokojninskemu zalogu, — potrebščini primerno zvišati, vendar ne za dvojni znesek deleža, ki se pokaže po členu 102. Tako zvišanje deleža pokojninskega zaloga potrebuje privolila c. kr. avstrijskega in kraljevega ogrskega finančnega ministra.

Generalni svet odloča, kako je rezervni zaklad in pokojninski zalog koristonosno uporabljati.

Vendar se rezervni zaklad ne sme nalagati v bančnih delnicah.

Člen 104.

Avstrijsko-ogrška banka naj razglaša v uradnih listih, ki izhajajo na Dunaju in v Budimpešti:

1. stanje svojega imetka (*activa*) in dolgov (*passiva*) z dne 7., 15., 23. in zadnjega dne vsakega meseca, najdalje peti dan po teh rokih — in

2. bilanco banke in letni sklep računa dobička in izgube najdalje osem dni pred redno letno sejo občnega zbora (člen 13).

Stanje imetka in dolgov banke, ki je določeno za objavo, obsejaj:

Na strani dolgov:

- a) vplačano delniško glavnico;
- b) rezervni zaklad;
- c) znesek krožečih bankovcev;
- d) druge takoj dospеле obveznosti;
- e) obveznosti, ki so vezane na kak rok odpovedi;
- f) krožeče zastavne liste — in
- g) drugačne dolgove.

Na strani imetka:

- aa) stanje kovinskega zaklada;
- bb) stanje menic na vnanja mesta in inozemskih not (člen 111);
- cc) stanje eskomptovanih menic in posojil proti ročni zastavi;
- dd) efekte;
- ee) stanje hipotečnih posojil — in
- ff) drugi imetek.

Člen 105.

Privilegij avstrijsko-ogrške banke traja do 31. dne decembra 1910. l.

Tri leta pred pretekom privilegija se posvetuj občni zbor in ukreni, ali je prositi za obnovo privilegija.

Ako hoče avstrijsko-ogrška banka zaprositi za nadaljno podaljšbo privilegija, naj vloži prošnjo vsaj dve leti pred pretekom privilegija obema vladama.

Člen 106.

Družba se sme na svojo zahtevo z odobrilo zakonodajstev obeh državnih ozemelj razdružiti tudi, predno mine njen privilegij. Taka zahteva pa se sme skleniti samo z vsaj tremi četrtinami glasov navzočih udov v izredni seji občnega zbora. Gene

ralni svet naj štiri tedne poprej razgласi v uradnih listih, izhajajočih na Dunaju in v Budimpešti, da se bode v t-j seji občnega zbora razpravljalo vprašanje o razpustu družbe.

Člen 107.

I. C. kr. vlada in kraljeva ogrska vlada imata po porazumu, ukrenjenem z odobrilo obojestranskih zakonodajstev, pravico, ako poteče privilegij avstrijsko-ogrskе banke (člen 105), ali ako se bančna družba razdruži, predno mine privilegij (člen 106), prevzeti vso bančno opravilo, ki je predmet privilegija, odločivši opravilo hipotečnega kredita (člen 6), ki ostane bančni družbi, v bilančnem stanju in po bilančni vrednosti.

Ako bi izvrševali to pravico, pridobita državni upravi last vse premične in nepremične imovine banke z dolžnostjo, izpolniti vse obveznosti avstrijsko-ogrskе banke, v kolikor imovina, oziroma obveznosti banke ne pripadajo neposredno opravilu hipotečnega kredita, ki ga opravlja avstrijsko-ogrška banka.

Državni upravi prevzemata torej tudi vse aktivno služabno osebje banke, ki ne pripada oddelku hipotečnega kredita, z vsemi njegovimi iz službene pogodbe izhajajočimi pravicami in dolžnostmi, prav tako pokojninski zalog in vso pokojninsko službo, v kolikor se ne tičejo oddelka hipotečnega kredita.

Delničarjem avstrijsko-ogrskе banke pa izplačata prevzemajoči državni upravi za vsako delnico takoj znesek 1520 kron v vrednosti, ustanovljeni z zakonom z dne 2. avgusta 1892. l. (drž. zak. št. 126) in s XVII zakonskim členom iz leta 1892. Razen tega naj prevzemajoči državni upravi izplačata delničarjem znesek še ne razdeljenih dividend in enaki delež bilančnega rezervnega zaklada, ki pride na vsako delnico, v kolikor ga ni rabiti v založbo izgub iz časa, predno sta državni upravi prevzeli bančno opravilo. Obračun o rezervnem in pokojninskem zakladu je izvršiti v letu, ki sledi prevzetju.

Delničarjem se izplačuje v roke generalnega sveta, ki naj celokupnost delničarjev avstrijsko-ogrskе banke zastopa tudi pri obračunu o rezervnem zakladu in pokojninskem zalogu; pokojninski zalog je deliti med državnima upravama in banko po pokojninski službi, zadevajoči bančno opravilo in oddelek hipotečnega kredita.

Oblasti generalnega sveta minejo gledé opravil, izvirajočih iz prevzetja bančnega opravila po obeh državnih opravah, še le ko so se povsem uredila.

Za opravilo hipotečnega kredita, ki ostaja bančni družbi, ko prevzameta državni upravi bančna opravila, se ustanavlja v zmislu člena 6 zaklad iz zneskov, ki so se izplačali za delnice. Znesek, ki ostane, oziroma s katerim se lahko v zmislu člena 6 prosto razpolaga, razdeli generalni svet med družbene ude po razmerju delnic. V ostalem veljajo za primer likvidacije oddelka hipotečnega kredita določila, ukrenjena za primer likvidacije avstrijsko-ogrskе banke.

II. Ako državni upravi prevzameta bančno opravilo, ki je predmet privilegija, pa ima občni zbor avstrijsko-ogrskе banke tudi pravico skleniti, da traja dalje delniška družba za opravljanje opravila hipotičnega kredita, oziraje se na člen 6 pravil gledé zastavnih listov, ki so v obteku v času, ko se odloči oddelek hipotečnega kredita, v obeh državnih ozemljih svobodno izbiraje glavni sedež na Dunaju ali v Budimpešti. Vse posebne pravice, dodeljene avstrijsko-ogrski banki v členu X bančnih pravil, in pa v pravilih oddelka hipotečnega kredita, gređó bančni družbi za hipotečna posojila, dodeljena do časa odločitve oddelka hipotečnega kredita, tako dolgo da se popolnoma uredé, in dokler se ta opravila opravljajo v zmislu pravil oddelka hipotečnega kredita avstrijsko-ogrskе banke. Za hipotečna posojila, dodeljena po odločitvi, veljajo določila novih družbenih pravil.

III. Ako bi potekel privilegij avstrijsko-ogrskе banke (člen 105), ne da bi se državni upravi poslužili njima pridržane prevzemne pravice, pride občnemu zboru avstrijsko-ogrskе banke pravica skleniti, da bode delniška družba obstojala še nadalje z glavnim sedežem na Dunaju ali v Budimpešti in s podružnicami v obeh državnih ozemljih monarhije za opravljanje bančnega opravila in opravila hipotečnega kredita, izvzemši pravice notne banke in obveznosti, ki so s tem v zvezi.

Gledé opravil, sklenjenih do preteka privilegija, naj potem zmislu primerno veljajo določila, ukrenjena za primer likvidacije avstrijsko-ogrskе banke.

IV. Ako nova pravila, ki jih naj občni zbor sklene v primerih, navedenih pod II in III, ustrezajo obstoječim zakonom tistega državnega ozemlja, v katerem naj se ustanovi glavni sedež delniške

družbe, ne potrebuje nadaljnji obstanek avstrijsko-ogrske banke nikakega posebnega državnega odobri la sè strani dotične državne uprave. Ta državna uprava pa bode dala novi bančni družbi tudi vse tiste pravice, ki se bodo dodelile drugim zavodom te vrste in tega pomena v dotičnem državnem ozemlju. Gledé medsebojne pripustitve podružnic te družbe so merodajni dogovori o medsebojni pripustitvi delniških družeb, sklenjeni med državnima ozemljema monarhije.

Določila teh pravil o deležnosti obeh državnih ozemelj do čistega dobička se ne raztezajo na preosnovano družbo.

V. Ako bi se družba razdružila, ne da bi se državni upravi poslužili njima pridržane prevzemne pravice, naj generalni svet završi tekoča opravila, naj terjatve izterja, uporabi vso premično in nepremično imovino banke, oziraje se na člen 6 pravil, in izpolni vse obveznosti.

Da se dovrše tekoča opravila, se smejo skleniti tudi nova opravila.

Znesek, ki ostane, ko so se izpolnile vse obveznosti, se razdeli med družbene ude pa razmerju delnic.

Vzdržujè zaklad, ki ga je postaviti za ugotovitev zastavnih listov, na višini, določeni v členu 6, se smejo v teku likvidacije iz imovine banke, ki je na razpolago po zadostni založbi drugih še nezaloženih obveznosti, izplačevati tudi delna povračila na delnice.

Ko mine privilegij banke (člen 105 in 83), in pa ako zakonodajna oblast obeh državnih ozemelj odobri razpust družbe, predno mine privilegij (člen 106), izgubè svojo moč privilegijske pravice banke gledé naprave in izdaje bankovcev, določila naslova IV, B o ravnateljstvih na Dunaju in v Budimpešti, potem določila o deležnosti obojestranskih vlad čistega donosa družbe, v kolikor ne gre za njih poprej pridobljene pravice. Oblasti ravnateljstev preidejo na generalni svet.

Vse potrebne pravice, dodeljene avstrijsko-ogrski banki v naslovu X pravil, segajo do popolne dovršitve njih likvidacije tudi èez dobo privilegija banke.

Člen 108.

O prepirih, ki nastanejo, ako državni upravi prevzameta bančno opravilo, v razmerju avstrijsko-ogrske banke k c. kr. avstrijski ali h kraljevi ogrski

vladi, ali ako se družba preosnuje ali razdruži (člen 106 in 107), med njenimi udi ali v razmerju avstrijsko-ogrske banke k c. kr. avstrijski ali h kraljevi ogrski vladi, razsoja v členu 53 oznaèeno razsodišèe, zoper èigar izrek tudi v tem primeru ni nikakega pravnega leka.

Odredba izvršila iz kake razsodbe, zadevajoèe razmerja avstrijsko-ogrske banke k c. kr. avstrijski ali h kraljevi ogrski vladi, gre sodnijam oznamenjenim v členu 54.

Pred oznaèenim razsodišèem je dokazati tudi pravice, ki se izvajajo iz odgovornosti, izreèene v členu 54.

Člen 109.

Dvanajst generalnih svetnikov (člen 23 in 26), nadalje pet preglednikov računov in pet nadomestnikov preglednikov računov (člen 24 in 50) je na novo voliti v redni seji občnega zbora avstrijsko-ogrske banke, ki naj se vrši najpozneje v februarju 1900. l. pod predsedstvom guvernerja (člen 13) po dotičnih doloèilih izpremenjenih pravil.

Dotlej, da se uredi na podstavi členov 23, 26, 27 in 28 pravil novo sestavljeni generalni svet, naj dalje vodijo dosedanji generalni svet in dosedanja ravnateljstva opravila avstrijsko-ogrske banke po doslej obstojeèih doloèilih.

Člen 111.

Dokler se prisilni kurz državnih not ne odpravi v obeh državnih ozemljih monarhije, so in ostanejo zaèasno ustavljena določila pravil avstrijsko-ogrske banke (člen 83) gledé odkupa njenih not proti zakonitemu kovinskemu denarju avstrijskega ali ogrskega kova.

To ne moti pravice banki, tudi v tem èasu opravljati plačila v zakonitem kovinskem denarju ali po svoji sodbi odkupovati bankovce z zakonitim kovinskim denarjem. Banka sme, opravljaje njej praviloma dovoljene posle, prevzemati tudi doloèene vrste kovanega denarja ali gotovi denar v notah ali kovanem denarju kake inozemske vrednote z obveznostjo povračila v dotični resnièni kovani ali denarni vrsti.

Poèenši s èasom, ko mine obstojeèa splošna dolžnost sprejemati državne note mesto plačila gledé vseh njih vrst, lahko dasta zakonodajstvi obeh

državnih ozemelj v moč določila člena 83 pravil. (Člen XIX zakona z dne 2. avgusta 1892. l. [drž. zak. št. 127], oziroma ogrskega zakonskega člena XVIII iz leta 1892. in člen XII prvega poglavja II. dela cesarskega ukaza z dne 21. septembra 1899. l. [drž. zak. št. 176], oziroma člen XII ogrskega zakonskega člena XXXI iz leta 1899.)

Banki se v tem času dovoljuje vračuniti svojo posest menic na vnanja mesta in inozemskih not, v kolikor so plačne v zlatu ali v zlatu enakovredni, efektivni kovinski vrednoti, do najvišega zneska šestdeset milijonov kron v stan svoje gotove zaloge (člen 84).

Katere efektivne kovinske vrednote je v tem zmislu šteti za enakovredne z zlatom, ustanovi od časa do časa generalni svet banke v porazumu s c. kr. avstrijskim in s kraljevim ogrskim finančnim ministrstvom.

Menice na vnanja mesta so vštene v gotovo zalogo samo tedaj, ako so plačne najdalje v treh mesecih in ako imajo podpis vsaj dveh obvezancev, ki sta znana, da sta zmožna plačati.

Banka sme nadalje v tem času izdajati tudi bankovce, glaseče se na dvajset kron po praviloma določenih pogojih.

C. kr. avstrijsko in kraljevo ogrsko finančno ministrstvo določita dogovorno, do katerega zneska se smejo izdajati na dvajset kron glaseči se bankovci po praviloma določenih pogojih (člen 84).

Člen 114.

Delniško glavnico je od devetdeset milijonov goldinarjev a. v. enako stoosemdeset milijonov kron zvišati na znesek dvestodeset milijonov kron, določen s členom 4, tako, da se znesek trideset milijonov kron odpiše od rezervnega zaklada in pripíše delniški glavnici; s tem je vsaka delnica vplačana s tisočštiristo kronami.

Hkratu s tem zvišanjem delniške glavnice je prenesti iz rezervnega zaklada v kovinski zaklad devize v znesku petnajst milijonov goldinarjev, všteti devize, vpisane ta čas med efekti rezervnega zaklada, v znesku 13,525.166 gl. 55 kr., gledé katerih se je banka z izjavo z dne 3. maja 1892. l., št 825 odrekla pravici všteti jih v stan svoje kovinske zaloge do dokončne odločitve o obnovi svojega privilegija.

Priloga I a k prvemu poglavju.

Izprememba pravil za oddelek hipotečnega kredita.

§. 3.

Tista opravila oddelka hipotečnega kredita, pri katerih gre za uporabljanje pravil oddelka na posamezne stvari, ki se primerijo, oskrbuje odsek, ki je sestavljen iz guvernerja predsednika (člen 25 in 29 pravil avstrijsko-ogrske banke) in iz štirih udov, ki jih voli generalni svet iz svoje srede.

§. 6.

Noben ud odseka ne sme glasovati v takih primerih, v katerih je udeležen ali so udeležene osebe, gledé katerih bi mogel odreči pričanje na sodnji.

§. 7.

Za zaupnike je poklicati v enakem številu avstrijske in ogrske državljane.

§. 9.

Komisarja, ki jih postavitva vladi (člen 51 družbenih pravil) naj nadzorujeta tudi poslovanje oddelka hipotečnega kredita in ostaneta strogo odgovorna za to, da se ne dá nobeno posojilo brez popolne ugotovitve (§. 13), in da se ob izdaji zastavnih listov natančno gleda na mejo, ustanovljeno v §. 57.

Ta komisarja imata pravico hoditi v seje odseka za oddelek hipotečnega kredita in zahtevati vsa pojasnila, ki so potrebna v izpolnitev njih naloge.

Ako kak vladni komisar ugovarja kakemu sklepu (člen 52 izpremenjenih pravil avstrijsko-

ogrske banke), tedaj ima ta ugovor zadržujoči vpliv, in predmet je najprej predložiti generalnemu svetu v sklepanje. V primeru takega takega ugovora se strani vladnega komisarja zoper zadevni sklep generalnega sklepa naj se vrši nadaljnji postopek po členu 53 izpremenjenih družbenih pravil.

§. 11.

Vse posebne pravice, ki pristojé avstrijsko-ogrski banki po njenih družbenih pravilih, naj veljajo tudi za bančna opravila hipotečnega kredita.

Vrhu tega se dodeljujejo banki za opravila hipotečnega kredita še naslednje posebne pravice:

- a) avstrijsko-ogrska banka se oprošča vsake zakonite utesnitve ne samo z ozirom na višino obrestne mere, temveč tudi gledé drugih posojilnih pogojev, ako le-ti ne nasprotujejo naravi posojilne in zastavne pogodbe;
- b) o iznosu hipotečne terjatve gledé glavnice, obresti, zamudnih obresti in stroškov dajejo glavne bančne knjige, torej tudi izpiski iz njih poln dokaz;
- c) banka ima pravico, na podstavi dolžnega pisma, izdanega v njene roke, ali drugega izrecila zaveznosti (§. 25) in izpisov iz njenih glavnih knjig zoper mudnega dolžnika ali posestnika zastavljene nepremičnine precej prositi za dovolilo izvršila na zastavljeno nepremičnino (§§. 37—55) pri sodnji, v dolžnem pismu ustanovljeni, (kognicijska sodnija), če je dotično zavezno pismo sodno ali po notarju poverjeno.

Kognicijska sodnija je za kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru, c. kr. deželna sodnija na Dunaju, za dežele ogrske krone gledé posojilnih pogodb, sklenjenih po nastopu veljavnosti zakona z dne 21. maja 1887. l. (drž. zak. št. 51), oziroma zakonskega člena XXVI iz leta 1887, kraljevi sodni dvor v Budimpešti.

Ako se vrši eksekucija v eni kraljevin in dežel, zastopanih v državnem zboru, naj kognicijska sodnija dovoli prisilno upravo ali prisilno dražbo nepremičnine ali, ako se iz predloga eksekucije ne pokaže jasno, da zadošča že eno predlaganih eksekucijskih sredstev v poplačilo vse terjatve banke, obe zaproseni eksekucijski sredstvi, in ako ni hkratu sodnija, pristojna za izvršitev teh eksekucijskih vrst, naj zaprosi to eksekucijsko sodnijo za izvršitev. Temu zaprosilu naj eksekucijska sodnija ustreže v treh dneh. Ako se je dovolila dražba, naj eksekucijska sodnija, ne da bi bila vezana na roke, določene v eksekucijskem redu, odredi popis in cenitev nepremičninske pritikline in naj odredi dražbeni rok na kolikor moči kratek čas, čim so odobreni dražbeni pogoji na podstavi načrta, ki ga je predložila banka, brez ozira na rok, ki mora sicer biti med dovolilom dražbe in dražbenim rokom.

Gledé eksekucij, ki se vrše v deželah ogrske krone, naj kognicijska sodnija dovoli eksekutivno zasego dohodkov, oziroma eksekutivno sekvestracijo ali eksekutivno dražbo ali obe eksekucijski vrsti, in ako ni sodnija, pristojna za izvršitev teh eksekucijskih vrst, naj to eksekucijsko sodnijo zaprosi za izvršitev. Temu zaprosilu naj eksekucijska sodnija ustreže v treh dneh in, ako se dražba dovoli, razpiše dražbo hkratu knjižno priznavši eksekucijsko pravico.

- d) S pogojem, omenjenim v prejšnjem odstavku, pristoji banki v tistih deželah, v katerih se je doslej zakonito vršila, pravica, dospete obresti ali letninske obroke poterjati dati s tistimi prisilnimi sredstvi, s katerimi se poterjava zemljiški davek;
- e) ako se obresti ali glavnica, obroki glavnice ali letnine o roku, ko dospó, ne plačajo, ima banka pravico, brez sodne pomoči, plačati se za vseskupno svojo terjatev tudi iz takih novcev in efektov osebnega dolžnika, ki jih je kadarkoli in v katerikoli namen dobila v roke;
- f) banka ima pravico, kadar se kaka nji zastavljena nepremičnina na dražbi prodaje, udeležiti se dražbe ne položivši ustanovljenega dražbenega vadija;

g) če pride dolžnik ali posestnik zastavljenega posestva v konkurz, se omogoči banki v tistih deželah, v katerih mora po veljajočem zakonu pred prodajo hipoteke biti likvidacija v konkurzu, likvidacijsko razsodilo, še predno izteče ediktalni rok, in dražbo zastavljenega posestva izprostiti (§. 51) precej, čim je likvidacijsko razsodilo zadobilo pravno moč;

h) izvzemši sklepe, s katerimi se začenja pravno postopanje ali se dovoljuje eksekucija, je sodne razpise, ki so se vročili upravniku ali zakupniku zastavljenega posestva, ko posestnika ni bilo doma ali ki so se, ko bi tudi teh ne bilo doma, v navzočnosti dveh prič pribili na vrata posestnikovega, upravnikovega ali zakupnikovega stanovanja, šteti tako, kakor bi se bili vročili posestniku samemu;

i) od zakonov, izdanih v ugotovitev zastavnih listov (zakon z dne 24. aprila 1874. l. [drž. zak. št. 48] in zakonski člen XXXVI od leta 1876) veljajo, ne kraté tistih predpisov, ki uravnavajo zastopanje posestnikov zastavnih listov po skrbnikih, na avstrijsko-ogrsko banko samo tista določila, ki so obsežena v teh pravilih (§§. 20 in 36).

§. 24.

Dolžnosti dolžnika ali posestnika zastavljenega zemljišča se pokažejo iz vsebine dolžnega pisma in v primerih §. 25 iz dodatnega izrecila.

Dolžno pismo in pa tiste listine, ki se izdajejo v prid banke v primerih, omenjenih v §§. 13 in 25, se morajo sodno ali po kakem notarju poveriti in vpisati v javne knjige.

V dolžnem pismu je določiti sodnijo, ki bode morala nastopiti, kakor kognicijska sodnija (§. 11, lit. c).

V dolžnem pismu se mora prosilec za posojilo zlasti zavezati:

- a) plačevati obresti ali letnine, in pa glavnico ali kake glavnične obroke natančno in v pogojenih rokih (§. 31);
- b) v primeru zamude plačila plačevati od zastalih zneskov zamudne obresti, ki jih je računati od dne dospelosti do dne plačila, v višini, ki jo vsaki čas določi banka;
- c) dokazati plačilo pristojbine za vknjižbo, potem po preteku vsakega leta v primernem roku, ako se zahteva, ne samo plačilo obresti ali

obrokov od hipotečnih števil, ki jih je opravljati pred posojilom banke, predloživši pobotnice, temveč doprinesiti tudi potrdilo, da se zastavljenega posestva ne drži nikak davčni ali pristojbinski zastanek;

- d) položivši obresti drugega tečaja vsakega leta, ki jih je plačevati banki, dokazati, da je plačana zavarovalnina tekočega leta za posestva, zavarovana zoper škodo po ognju;
- e) povrniti vse stroške, ki so se provzročili, ker se niso izpolnile prevzete obveznosti, ali ki so nastali drugače kakorkoli, tako da naj banke ne zadene nikak izdatek vsled zadevnega posojilnega opravila;
- f) podvreči se pravilom oddelka hipotečnega kredita kakor pravilu, ki ga veže.
- g) ne opravljati nikakih kakoršnih koli izprememb v posesti hipoteke s parcelovanjem, delovito izmeno ali oddružitvijo brez prejšnjega dovolila banke in naznaniti ter dokazati vsako izpremembo lastnine v roku, določenem v dolžnem pismu.

§. 27.

Posojilna valuta se izplača še-le potem, ako je prosilec posojila ustregel vsem pogojem in zlasti z uradnimi izpisi iz javnih knjig dokazal, da se je posojilo v zahtevanem vrstnem redu vknjižilo, kakor gre. Pa tudi ko se je to zgodilo, se lahko odreče izplačilo posojilne valute:

- a) ako se je od časa dovolila posojila vrednost hipoteke tudi samo s slučajem zmanjšala tako, da bi banka po izvidu banke z dovoljenim posojilom ne bila več popolnoma ugotovljena (§. 13);
- b) ako prosilec posojila v trideset dneh, ko se je obvestil, da se je odredilo prišteti posojilno valuto, nje ne vzame;
- c) če se je o njegovi imovini razglasil konkurz;
- d) ako je sodna dražba posestva, določenega za hipoteko, v teku.

§. 29.

Ako so se vse listine spoznale za pravilne, dobi tisti bančni zavod, pri katerem hoče prosilec posojila dobiti valuto, naročilo izplačati posojilni znesek

posojilojemniku ali njega pooblaščenca, ki se izkaže s poverjenim posebnim pooblastilom.

Izplačavši valuto se pobirajo pri posojilih, kojih obresti je plačevati naprej, samo obresti od dne izplačila do prihodnjega roka dospelosti.

§. 35.

Ako hoče tisti, kateremu se odpoveduje terjatev v primeru, oznamenjenem v §. 34, odpoved prerekati, naj svoje ugovore vloži na kognicijski sodnji v štirinajstih dneh, ako je hipoteka na Niževstrijem, ako pa je hipoteka v kaki drugi kraljevin in dežel, zastopanih v državnem zboru, ali v deželah ogrske krone, v tridesetih dneh, računaje od dne, katerega se je vročila sodna odpoved, sicer stopi odpoved v veljavo.

O pravočasno vloženih ugovorih je za ustno ali protokolarno obravnavo določiti narok na kolikor moči kratek čas in po končanem postopku z razsodbo odločiti, ali je odpoved pravnomočna ali ne. Z ugovori je ravnati kakor z odgovorom na tožbo ali ugovorom.

§. 37.

Eksekucija se lahko opravlja ne samo na nepremičnine, zastavljene banki, temveč tudi na drugo nepremično imovino in na druge nego v §. 11, lit. e) omenjene premične stvari osebnega dolžnika, ako ni jasno, da se more v plačilo banki istočasna eksekucija na več poprej označenih imovinskih sestavin pogrešati.

V vseh teh primerih dovoli kognicijska sodnija na podstavi danih dokazil eksekucijo in jo ali sama izvrši, ali ako bi ne bila hkratu eksekucijska sodnija, zaprosi eksekucijsko sodnijo za izvršitev, katero naj eksekucijska sodnija odredi v treh dneh in jo mora dati izvršiti po določilih, navedenih v §. 11.

§. 38.

Ako se opravlja eksekucija na premične stvari tožnika, ceniti je, ako je to zakonito dopustno, hkratu in zarubiti. Ako zakon tega ne dovoljuje ali ako ob rubežni ni pripravnih cenilcev, opraviti je cenitev ob dražbi. Ako nikdo že pri prvi dražbi ne ponudi cenilne vrednosti, naj se prodaja tudi pod cenilno vrednostjo, v kolikor je to dopustno po zakonu.

§. 39.

Eksekucija na zastavljeno nepremičnino se izvrši ali po prisilni upravi, oziroma z zasego dohodkov ali s sekvestracijo ali pa z dražbanjem nepremičnine.

Od banke je odvisno izvoliti to ali ono eksekucijsko sredstvo ali, ako že eno teh eksekucijskih sredstev ne zadošča v poplačilo cele terjatve banke, obe eksekucijski sredstvi (§. 11, lit. c).

§. 40.

Ako se seže z eksekucijo na zastavljeno nepremičnino s prisilno upravo, oziroma z zasego dohodkov ali s sekvestracijo, jo sme banka raztegniti na vse dohodke ali jo omejiti samo na določeno vrsto dohodkov in lahko določi, ali naj dohodke odzame upravnik sam ali naj se dajo v zakup.

§. 41.

Gledé zaseg dohodkov, opravljenih v deželah ogrske krone, oziroma gledé sekvestracij naj eksekucijska sodnija postavi sekvestra, ki ga je predlagala banka, toda na njeno nevarnost in odgovornost (§. 43). Ako bi imela zoper osebo predlaganega sekvestra osnovane pomisleke, naj pozove banko, da predlaga kakega drugega sekvestra, predlaganega pa postavi med tem časom.

§. 43.

Nevarnost in odgovornost banke za sekvestra, ki ga je predlagala (§. 41), mine, ko je potekel v §. 42 ustanovljeni rok, ne da bi bil posestnik sekvestrovanega posestva ugovarjal zoper osebo sekvestra ali od časa, ko sta se oba dela dogovorila o osebi sekvestra, in je sodnija uradoma postavila sekvestra.

Določila §§. 41, 42 in 43 veljajo samo v deželah ogrske krone.

§. 45.

Sekvester naj predloži račune vsako leto in to najdalje v 30 dneh po preteku solnčnega leta, ako pa zasega dohodkov, oziroma sekvestracija ni trajala eno leto, v 14 dneh potem, ko se je odpravila, pravilno dokazane eksekucijski sodniji, ki naj potem brez odloga reši račune po predpisu zakona.

§. 47.

Kadar banka meni, da je potreba zastavljeno ji posestvo prodati (§. 39), naj se vrednost, kakor jo je, dajoč zajem, po pravilih poizvedela po §§. 16 in 17 in kakor je povedana v prošnji za eksekucijo, vzame za cenilno vrednost in izklicno cenó. Torej ni treba nobene eksekutivne cenitve, nikakega izkaza državnega davka od zadnjega leta, nikakega izkaza posameznih sestavin in nikakega opisa zastavljenih nepremičnin.

§. 48.

Kadar se ima banki zastavljena nepremičnina prodati, bodi si da je banka sama za to prosila ali da je prosil kak drug upnik, treba je na njeno zahtevo med dražbene pogoje vzprejeti, da je

- a) banka oproščena položbe ustanovljenega vadija (§. 11, lit. f);
- b) da je ta, ki nepremičnino na dražbi kupi, dolžen njeno terjatev iz največe ponudbe, odbivši v založbo prednost uživajočih vsot in kakih predstveno vpisanih terjatev potrebni iznos, opraviti neposredno banki v roku, ki ga ona določi, ne čakaje sodne razdelitve kupnine.

Ako naj se nepremičnina proda na zaprosilo banke ali katerega za njo vpisanega upnika, naj se dalje na zahtevo banke vzprejme med dražbene pogoje, da se nepremičnina niti na prvič, niti na drugič dovoljeni dražbi ne more oddati pod najmanjšo ceno, ki jo ustanovi banka. To najmanjšo ceno je ustanoviti tako, da je ž njo ugotovljeno plačilo vpisane terjatve banke s postranskimi pristojbinami vred, ki se držé v enaki prednosti.

Ako naj se nepremičnina proda na zaprosilo kakega pred banko vpisanega upnika, ima banka do gornje zahteve pravico samo tedaj, ako je izjavila, da je pripravljena povsem poplačati pred njo vpisanega upnika.

Ako ob eksekuciji, ki se vrši v deželah ogrske krone, kak drug upnik zaprosi zakupovanje z zasego dohodkov, oziroma s sekvestracijo ali eksekutivno dražbo kake banki zastavljene nepremičnine, sporočiti je v vseh teh primerih banki, predno se dokončno reši prošnja za eksekucijo, prepis dražbenih pogojev, ki jih je predlagal voditelj eksekucije, s pozivom, naj v okolnostim primernem roku, ki se ne sme ustanoviti pod štirinajst dni in ne nad trideset dni, predlaga s svoje strani prenarredbe k dražbenim pogojem ali osnuje samostojne dražbene pogoje, o katerih zasliši pristojna sodnija samo kake poprej vpisane upnike in odloči oziraje se na dokazane pravne zahteve.

Ako bi se kupnina za banki zastavljeno, eksekutivno zdražbano nepremičnino sodno položila, bode sodnija terjatev banke likvidovala na podstavi knjižnega izpiska, ki ga je predložila, potem izloči iz kupnine znesek, ki je potreben v založbo prednostnih terjatev in kakih poprej knjižno zavarovanih terjatev, in odredi, da se znesek, potreben torej v razdolžbo bančne terjatve, s postranskimi pristojbinami vred izroči avstrijsko-ogrski banki brez ovinkov, zlasti brez prejšnjega zaslišanja upnikov.

Ako bi se v nadaljnjem teku postopka pokažalo, da je dobila banka več, nego ji je šlo, mora vzprejeti večji znesek s štiriodstotnimi obrestmi vred povrniti eksekucijski masi.

Dolžnost povrniti izreče z odlokom eksekucijska sodnija, ne da bi uvedla kontradiktorno postopanje, zaslišavši banko.

§. 54.

Vse eksekucijske stroške naj sicer predplačila plača banka, eksekvovanec pa naj jih povrne v sodno določeni izmeri. Eksekucijo je torej vedno raztegniti tudi na znesek teh stroškov in je te stroške poravnati na koncu eksekucije.

§. 55.

Ako misli tisti, zoper katerega se vrši eksekucija, da terjatev sploh ni veljavna ali ne v znesku, ki ga je povedala banka, naj svoje ugovore dokaže s tožbo pri kognicijski sodniji. S tožbo se lahko združi predlog, da se eksekucija ustavi ali omeji.

Ko se je vložila tožba, se lahko na predlog odredi odložitev eksekucije, ako more zavezanec z javnimi ali drugimi dokaznomočnimi listinami dokazati ugovore, ki jih je storil zoper zahtevo.

Za dovolitev odložbe eksekucije je poklicana kognicijska sodnija, ako pa se je stavil predlog po začetku izvršitve eksekucije, eksekucijska sodnija.

Pred odločbo o predlogu se mora vršiti ustna ali protokolarna obravnava strank.

O odložbi je obvestiti banko, in ako se obresti in letnine izterjavajo političnim potom, politično oblastvo.

§. 57.

Banka ima pravico izdati zastavnih listov do zneska 300 milijonov kron, vendar ne sme skupna vsota krožečih zastavnih listov nikdar presegati skupne vsote vsaki čas obstoječih hipotečnih terjatev. Ako se hipotečna posojila vrnejo pred ustanovljenim rokom dospelosti, in to v gotovini, naj banka vrnjeni glavnici enaki znesek v zastavnih listih odkupi ali po izžrebanju nazaj vzame.

Tisti znesek, ki se v gotovini nabere od pogodjenih razdolžnih obrokov glavnice, pa je vedno porabljeni v redno izžrebovanje zastavnih listov.

§. 60.

Zastavni listi se glasé na prinosnika in imajo polletne obrestne kupone. Izdajejo se v zneskih, ki jih določi generalni svet banke, vendar ne za manjši znesek nego za 100 kron.

§. 63.

Kuponi zastavnih listov, ki še ne dospó čez eno leto, se izplačujejo v vseh glavnih zavodih in podružnicah banke.

Priloga II k prvemu poglavju.**Dogovor**

med

c. kr. in kr. ogrskim finančnim ministrom na eni strani in med avstrijsko-ogrsko banko na drugi strani gledé novih podružnic, ki se ustanové v letih 1900, 1901 in 1902 v obeh državnih ozemljih monarhije.

Na podstavi člena III prvega poglavja v IV. delu cesarskega ukaza z dne 21. septembra 1899. l. (drž. zak. št. 176) in ogrskega zakonskega člena XXXVII iz leta 1899. gledé podaljšanja privilegija avstrijsko-ogrske banke, se sklepa med c. kr. in kr. ogrskim finančnim ministrom na eni strani in med avstrijsko-ogrsko banko na drugi strani naslednji dogovor:

Člen I.

V kraljevinah in deželah, zastopanih v državnem zboru, ustanovi avstrijsko-ogrska banka v letih 1900, 1901 in 1902 vsaj deset novih podružnic na mestih, ki jih določi c. kr. ministrstvo.

Člen II.

V deželah ogrske krone ustanovi avstrijsko-ogrska banka v letih 1900, 1901 in 1902 vsaj deset novih podružnic na mestih, ki jih določi kr. ogrsko ministrstvo.

Člen III.

Gledé ustanovitve podružnic čez število, ustanovljeno v členu 1, oziroma II, ostanejo mero-dajna določila člena 2 izpremenjenih bančnih pravil.

Priloga III k prvemu poglavju.

Dogovor

med

c. kr. in kr. ogrskim finančnim ministrom na eni strani in med avstrijsko-ogrsko banko na drugi strani gledé bilančne cenitve nepremičnin in gospodarskih potrebščin (*Fundus instructus*) banke.

Na podstavi člena III prvega poglavja v IV. delu cesarskega ukaza z dne 21. septembra 1899. l. (drž. zak. št. 176) in ogrskega zakonskega člena XXXVII iz leta 1899. gledé podaljšanja privilegija avstrijsko-ogrške banke se sklepa med c. kr. in kr. ogrskim finančnim ministrom na eni strani in med avstrijsko-ogrsko banko na drugi strani naslednji dogovor:

Člen I.

C. kr. in kr. ogrski finančni minister izjavljata, da sta zadovoljna s tem, da se na podstavi opravljene komisijske cenitve zviša zapisana vrednost bančnih poslopij na Dunaju, I. okraj, Herrengasse št. 17, Bankgasse št. 1. vl. in pop. št. 454 za 395.000 gl., I., Bankgasse št. 3 vl. in pop. št. 78 za 125.000 gl., I., Landhausgasse št. 2 vl. in pop. št. 688 za 140.000 gl., I. Landhausgasse št. 4 vl. in pop. št. 689 za 53.000 gl. in I. Herrengasse št. 14 vl. in pop. št. 453 za 555.000 gl., in zapisana vrednost bančnega poslopja v Budimpešti, V., Lipótváros Józseftér št. 2 in 3 vložna št. 719 in 720 za 232.000 gl., zapisana vrednost imenovanih nepremičnin torej skupaj za znesek 1,500.000 gl. z dnem, katerega stopi v moč podaljšani privilegij avstrijsko-ogrške banke, in da se v bilanci izrazi večja vrednost, izvirajoča iz zapisanega zvišanja vrednosti teh nepremičnin.

Ob istem času je rezervnemu zakladu avstrijsko-ogrške banke pripisati znesek, ki je enak bilančni vrednosti imenovanih nepremičnin.

Člen II.

Avstrijsko-ogrška banka se zavezuje, da nepremičnin, ki so z začetkom veljavnosti podaljšanega privilegija v posesti banke, in pa gospodarskih potrebščin banke ne vpostavi v bilanco banke z nikako višo, nego z dosedanjo vrednostjo, oziroma z vrednostjo, zvišano v zmislu člena I. v dobi podaljšanega privilegija novo pridobljenih nepremičnin in novo nabavljenih sestavin gospodarskih potrebščin pa ne z višo nego z nabavno vrednostjo.

Ta bilančna vrednost nepremičnin, in pa gospodarskih potrebščin bankē se ne more zvišati, dokler traja podaljšani privilegij, in pa dokler se izvršuje obračun, ki ga je opraviti v zmislu odstavka I in V člena 107 izpremenjenih pravil avstrijsko-ogrške banke med državnima upravama in avstrijsko-ogrsko banko, pod nobenim naslovom brez privolila c. kr. državne uprave in kr. ogrske državne uprave.

Člen III.

Ako bi se državni upravi obeh državnih ozemelj monarhije poslužili njima po členu 107 izpremenjenih bančnih pravil pridržane pravice prevzeti v bilančnem stanju in po bilančni vrednosti vso bančno opravilo, ki je predmet privilegija, odločivši oddelek hipotečnega kredita, ki ostane bančni družbi, ne more avstrijsko-ogrška banka radi kake

vrednosti, presegajoče bilančno vrednost nepremičnin, ki so tedaj v posesti banke, in pa gospodarskih potrebščin, ničesar zahtevati od obeh državnih uprav.

Državni upravi in avstrijsko ogrska banka se tudi izrečno odrekajo pravici, vsled tega prevzeta zahtevati odškodbo radi prikrajšave nad polovico.

Priloga IV k prvemu poglavju.

Dodatni dogovor

med

c. kr. finančnim ministrom in avstrijsko-ogrsko banko gledé kakega pre-
stanka privilegija avstrijsko-ogrške banke z 31. dnem decembra 1907. l.

Na podstavi člena IX prvega poglavja v IV. delu cesarskega ukaza z dne 21. septembra 1899. l. (drž. zak. št. 176) gledé podaljšanja privilegija avstrijsko-ogrške banke, se sklepa med c. kr. finančnim ministrom in med avstrijsko-ogrsko banko naslednji dodatni dogovor:

Člen I.

Ako bi privilegij avstrijsko-ogrške banke v zmislu člena IX prvega poglavja v IV. delu cesarskega ukaza z dne 21. septembra 1899. l. (drž. zak. št. 176) izgubil svojo veljavo z 31. dnem decembra 1907. l., naj veljajo neizpremenjeno dogovori, ukrenjeni za primer, ako poteče privilegij (člen 105) ali ako se bančna družba razdruži (člen 106) v dogovorih, sklenjenih med c. kr. finančnim ministrom in med avstrijsko-ogrsko banko na podstavi četrtega poglavja II. dela tega cesarskega ukaza gledé izdaje bankovcev po deset kron po avstrijsko-ogrski banki, in na podstavi petega poglavja II. dela istega cesarskega ukaza gledé položeb deželskih zlatih novcev v avstrijsko-ogrski banki.

Člen II.

V členu II dogovora, sklenjenega na podstavi drugega poglavja (oddelka II) v IV. delu cesarskega

ukaza z dne 21. septembra 1899. l. (drž. zak. št. 176) gledé državnega dolga prvotnih 80 milijonov goldinarjev avstr. vred. med c. kr. finančnim ministrom in avstrijsko-ogrsko banko, za dobo bančnega privilegija, podaljšanega v prvem poglavju IV. dela omenjenega cesarskega ukaza, podaljšano ostalo posojilo 30 milijonov goldinarjev avstr. vred. dospé, ako izgubi bančni privilegij svojo veljavo z 31. dnem decembra 1907. l., tega dne, in c. kr. državna uprava bode v tem primeru dolžna ta 30 milijonov goldinarjev avstr. vred. znašajoči ostali posojilni dolg dne 31. decembra 1907. l. plačati avstrijsko-ogrski banki.

Člen III.

Ako bi privilegij avstrijsko-ogrške banke v zmislu člena IX prvega poglavja v IV. delu cesarskega ukaza z dne 21. septembra 1899. l. (drž. zak. št. 176) izgubil svojo veljavo z 31. dnem decembra 1907. l., dodeljujeta c. kr. vlada in kraljeva ogrska vlada delničarjem avstrijsko-ogrške banke za vsako delnico in za vsako privilegijsko leto, ki odpade s tem, to je za leto 1908, 1909 in 1910 22 kron odškodnine v vrednoti, ustanovljeni z zakonom z dne 2. avgusta 1892. l. (drž. zak. št. 126) in z ogrskim zakonskim členom iz leta 1892.

Ta odškodnina se izplača delničarjem v roke generalnega sveta 1. dne februarja vsakega naslednjega leta, torej 1. dne februarja 1909., 1910. in 1911. l., in to sè strani c. kr. vlade v tisti enotni odstotni izmeri, v kateri se je c. kr. državni upravi po členu 102 izpremenjenih bančnih pravil izplačeval delež dobička avstrijsko-ogrsko banke v dobi prejšnjih privilegijskih let, to je za leta 1900 do 1907 po poprečnem preračunu, opravljenem dogovorno z avstrijsko-ogrsko banko.

Avstrijsko-ogrsko banka pa se izrečno odpoveduje dokazovanju kake drugačne zahteve do c. kr.

državne uprave iz naslova kake izgube dobička ali odškodbe vsled tega, da izgubi bančni privilegij z 31. dnem decembra 1907. l. svojo veljavo.

Člen IV.

Veljavnost tega dogovora je vezana na pogoj, da se sklene ž njim soglasujoč dogovor med kr. ogrskim finančnim ministrstvom in avstrijsko-ogrsko banko.

Drugo poglavje.

Uredba dolga prvotnih 80 milijonov goldinarjev avstrijsko-ogrski banki.

I.

Razmerje k deželam ogrske krone.

Ministrstvo kraljevin in dežel, zastopanih v državnem zboru, se pooblašča, na podstavi zakona z dne 27. junija 1878. l. (drž. zak. št. 64) in oziraje se na zakon z dne 21. maja 1887. l. (drž. zak. št. 49) in pa na cesarska ukaza z dne 30. decembra 1897. l. (drž. zak. št. 308) in z dne 30. decembra 1898. l. (drž. zak. št. 239) skleniti z ministrstvom dežel ogrske krone gledé dolga prvotnih 80 milijonov goldinarjev avstrijsko-ogrski banki naslednji dogovor:

Člen I.

Posojilo prvotnih 80 milijonov goldinarjev a. v., katero je po dogovoru z dne 3. januarja 1863. l. takratna privilegovana avstrijska nacionalna banka prepustila državi, se zniža z dnem, katerega stopi v moč podaljšani privilegij avstrijsko-ogrške banke, na znesek 30 milijonov goldinarjev a. v.

Zniža se tako, da plača državna uprava kraljevin in dežel, zastopanih v državnem zboru, 31. dne decembra 1899. l. avstrijsko-ogrski banki znesek 30 milijonov goldinarjev a. v. enako 60 milijonov kron v deželskih zlatih novcih kronske vrednote v delovito poplačilo označenega posojila, avstrijsko-ogrška banka pa tisti dan v nadaljnjo delovito razdolžbo tega posojila od njega odpiše znesek, za katerega presega del tega posojila, še ne razdolžen po odplačilu 30 milijonov goldinarjev a. v. po c. kr. državni upravi, ostali znesek 30 milijonov goldinarjev a. v., ki ga je doseči.

Odpis opravi avstrijsko-ogrška banka na dolg rezervnega zaklada, od katerega je torej hkratu odpisati isti znesek.

Dokler traja podaljšani privilegij avstrijsko-ogrške banke, se ostali znesek 30 milijonov goldinarjev a. v. tega posojila, ki je ostal nerazdolžen, ne razdolžuje. Tedaj odpade tudi poraba v členu 102 izpremenjenih bančnih pravil določenih deležev obeh državnih uprav od letnega čistega donosa banke in v členu 84 izpremenjenih bančnih pravil urejenega notnega davka v odpis od tega dolga.

V izvršitev teh določil potreben dogovor z avstrijsko-ogrsko banko sklene c. kr. finančni minister.

Člen II.

Kraljeva ogrska državna uprava bode, izvršuje člen II v zakonu z dne 27. junija 1878. l. (drž. zak. št. 64) obseženega dogovora, prispevala v razdolžbo delnega zneska 30 milijonov goldinarjev a. v. imenovanega posojila, ki ga je odplačala c. kr. državna uprava, takó, da plača znesek 9 milijonov goldinarjev a. v. v 50 enakih brezobrestnih letnih obrokih kraljevinam in deželam, zastopanim v državnem zboru.

Prvi letni obrok po 180.000 gl. a. v. dospe 1. dne januarja 1900. l., čim je c. kr. državna uprava plačala znesek 30 milijonov goldinarjev a. v. avstrijsko-ogrski banki.

Gledé ostalega zneska 30 milijonov goldinarjev a. v. imenovanega posojila, ki je ostal nerazdolžen, se odlaga izvršitev člena II v zakonu z dne 27. junija 1878. l. (drž. zak. št. 64) obseženega dogovora do preteka podaljšanega privilegija avstrijsko-ogrške banke, in po tem takem naj se plačila na obroke, dogovorjena v omenjenem členu, v razdolžbo tega ostalega zneska začno še-le z dnem, ki sledi prestatku privilegija.

II.

Razmerje k avstrijsko-ogrski banki.

§. 1.

C. kr. finančni minister še pooblašča skleniti z avstrijsko-ogrsko banko naslednji dogovor:

Člen I.

Državna uprava kraljevin in dežel, zastopanih v državnem zboru, vrne avstrijsko-ogrski banki 31. dne decembra 1899. l. na posojilo prvotnih 80 milijonov goldinarjev avstr. vred, ki se je po §. 4 dogovora z dne 3. januarja 1863. l. prepustilo državi in ki dospe po dogovoru z dne 29. julija 1887. l. (drž. zak. št. 115), oziroma z dne 31. decembra 1898. l. (drž. zak. št. 1 iz leta 1899. z 31. dnem decembra 1899. l., delni znesek 30 milijonov goldinarjev avstr. vred. enako 60 milijonov kron v deželskih zlatih novcih kronske vrednote.

Člen II.

Avstrijsko-ogrška banka se obvezuje, čim bode opravljeno to vračilo, ostali ostanek dolga z odpisom iz sredstev rezervnega zaklada znižati takoj na

ostanek 30 milijonov goldinarjev avstr. vred, in podaljšuje to ostalo posojilo v neizpremenjeni višini brezobrestno za dobo bančnega privilegija, podaljšane v prvem poglavju IV. dela tega cesarskega ukaza.

Člen III.

Ko poteče podaljšani privilegij, poplača državna uprava kraljevin in dežel, zastopanih v državnem zboru, ta ostanek posojilnega dolga, ki znaša 30 milijonov goldinarjev avstr. vred., avstrijsko-ogrski banki, ako se dotlej ne sklene kak nov dogovor.

Za to podaljšano posojilo se izroči banki nova zadolžnica, koje oblika se dogovori med c. kr. finančnim ministrom in med banko.

§. 2.

Za plačilo zneska 30 milijonov goldinarjev (enako 60 milijonov kron) v deželskih zlatih novcih kronske vrednote avstrijsko-ogrski banki naj finančni minister porabi deželske zlate novce, ki so v c. kr. državni osrednji blagajni v blagajniški zalogi.

Peti del.

Končna določila.

Člen I.

Ta cesarski ukaz stopi v veljavo z dnem, katerega se razglasi, v kolikor v spredaj stojećih določilih niso povedani posebni roki.

Člen II.

Gledé tistih določil, kojih veljava se začne pred 1. dnem januarja 1900. l., izgubé v času, ustanovljenem za to, svojo veljavo predpisi cesarskega ukaza z dne 30. decembra 1898. l. (drž. zak. št. 239), ki obravnajo isti predmet.

Člen III.

Da izvrši ta cesarski ukaz, se naroča vsemu Mojemu ministrstvu.

V Meranu, dne 21. septembra 1899.

Franc Jožef s. r.

Thun s. r.

Wittek s. r.

Bylandt s. r.

Kaizl s. r.

Welsersheimb s. r.

Ruber s. r.

Kast s. r.

Jędrzejowicz s. r.

Di Pauli s. r.

177.

Ukaz ministrstev za finance, trgovino in poljedelstvo z dne 22. septembra 1899. l.,

da se razveljavlja promet mlinarskih izdelkov z žitom.

Promet mlinarskih izdelkov mlinov v carinskem ozemlju, ki meljejo inozemsko žito za izvoz (ministrska ukaza z dne 28. maja 1882. l. [drž. zak. št. 50, sub III] in z dne 6. januarja 1896. l. [drž. zak. št. 7]) se razveljavlja od 1. dne januarja 1900. l.

Od tega časa naprej se torej žito v prometu z mlinarskimi izdelki na podstavi omenjenih določil ne bude več odpravljalo.

Z žitom, ki se zglati pred 1. dnevom januarja 1900. l. v mletev, je ravnati po dosedanjih določilih in ga je torej v šestih mesecih od časa zglasitve — torej najdalje do 30. dne junija 1900. l. — zmleto izvoziti ali ocariniti.

Na podstavi trgovinskih pogodb obstoječi vzajemnostni promet mejnih prebivalcev z žitom v mletev ostane poslej kakor poprej podvržen posebnim za to obstoječim naredbam.

Ta ukaz stopi 1. dne januarja 1900. l. v moč.

Enak ukaz izda kraljeva ogrska vlada z veljavnostjo za dežele ogrske krone.

Kast s. r.

Di Pauli s. r.

Kaizl s. r.

178.

Ukaz ministrstva za železnice v porazumu s trgovinskim ministrom z dne 22. septembra 1899. l.,

s katerim se o priliki cesarskega ukaza z dne 21. septembra 1899. l. gledé gospodarskega razmerja k deželam ogrske krone itd., izdajejo nadaljnja določila o železništvu.

Dokler traja veljavnost uredbe carinskih in trgovinskih razmerij, ukrenjene s cesarskim ukazom z dne 21. septembra 1899. l. (drž. zak. št. 176) gledé gospodarskega razmerja k deželam ogrske krone itd., prvi del, prvo poglavje, se v porazumu s c. kr. trgovinskim ministrom in vsled dogovora s c. kr. ogrsko vlado gledé železništva ukazuje naslednje:

§. 1.

Gledé glavnih železnic v obeh državnih ozemljih se je razen pravilnika za obrat železnic neizpremenjeno držati zlasti tudi osnovnih pravil prometnih predpisov za glavne železnice, predpisov o dajanju znamenj, o razglaševanju tarif in tarifnih odpustkov v osebem in tovornem prometu, potem o prevozu raznesilnih predmetov, dokler se ne izpremené v porazumu s kraljevo ogrsko vlado.

To soglasje predpisov naj ne velja samo gledé prometa v obeh državnih ozemljih, temveč tudi za menjalni promet med njima.

Dogovorna izprememba gledé pravilnika za obrat železnic se pridružuje zlasti za primer takih

zakonodajnih odredob, ki se tičejo načel prevoznega prava.

Delati je tudi na to, da obstoječe soglasje tarifnih določil in razvrstitve blaga, izraženo zlasti s skupno tarifo, del I, za promet blaga, vzdržé železnične uprave kolikor moči v veljavi in je razvijajo dalje.

Začasni dogovor gledé železnic, sklenjen med vladama, ddto na Dunaju, 29. dne julija (v Pešti, 21. dne avgusta) 1868. l. naj se odslej izpremenjenim razmeram primerno dogovorno pregleda.

§. 2.

Obojestranske državne železnice so dolžne za promet blaga druge države, ki prehaja po progah njene mreže v inozemstvo, pritrditi vselej, kadar se postavijo naravnostne tarife.

Za take naravnostne tarife naj bodo v času, oznamenjenem v uvodu, gledé tistih predmetov in poročil, za katere se ta čas dodeljujejo znižani deleži nasproti normalni tarifi na dotični progji za sestavo tarife, ti deleži največinski deleži.

Znižane deleže, oziroma dotične predmete in poročila je ustanoviti v porazumu med obojestranskima upravama državnih železnic — pridržujê odobrilo resortnih ministrstev.

Tajni tarifni postavki ostanejo tudi nadalje izključeni.

V ostalem veljajo povsem tudi za železniški promet obeh državnih ozemelj določila, obsežena v končnem zapisniku k členu 15 trgovinske in carinske pogodbe z dne 6. decembra 1891. l. med Avstrijsko-Ogrskim in med Nemško državo.

Za prehod provenijenc inozemstva na progah državnih železnic enega državnega ozemlja monarhije dodeljene znižbe tarife in odpustki se v poprej oznamenjenem času ne smejo pridržavati enakim izdelkom drugega državnega ozemlja na koso državne železnice, ki se rabi v isto mejno postajo, in enotni postavki, oveden poprečno za inozemsko

provenijenco po celi dolžini rabljenega kosa državne železnice, je dati na razpolago prevoznemu prometu drugega državnega ozemlja.

Spredaj stoječa določila ne veljajo za take tarife odredbe avstrijskih državnih železnic, ki se izdadó gledé prog državnih železnic, ležečih med mejnima postajama Nowosielica v Bukovini in Moldava na Češkem (vštevši ti postaji), da se pridobé za avstrijske železniške pote prevozi ruskega izvira na prehodu v severno Nemčijo.

Ako bi pa izvozni promet Ogrskega v severno Nemčijo v tistih predmetih, za katere se dodeljujejo te ugodnosti, zahteval, začneta vladi pogajanja v tej smeri, da se tudi v teh poročilih prevozne ugodnosti, oziramo enotni postavki za prevoz enakih predmetov ogrskega izvira enačijo prevoznim ugodnostnim tujih prevozov.

Wittek s. r.

179.

Ukaz ministrov za notranje stvari, poljedelstvo in trgovino z dne 22. septembra 1899. l.,

s katerim se izdajajo predpisi v izvršitev določil člena VII prvega poglavja v I. delu cesarskega ukaza z dne 21. septembra 1899. l. (drž. zak. št. 176), ki uravnavajo promet živine z deželami ogrske krone.

Po členu VII prvega poglavja v I. delu cesarskega ukaza z dne 21. septembra 1899. l. (drž. zak. št. 176) naj veljajo za mejsebojni promet živine v nastopnem razglašeni, s kraljevo ogrsko vlado dogovorjeni izvršilni načini.

Člen I.

Po predpisih policije za zdravstvo živine se vršeči vzajemni promet z živalimi, živalskimi sirovinami in predmeti, katerih se prime strup, v skupnem carinskem ozemlju ni podrejen nikaki drugi omejitvi, in smejo torej zdrave živali brez zadržka prestopati iz kuge prostih krajev ene države v drugo državo.

V dokaz kuge prostega izvira živali morajo biti prevozi izkazani z oblastvenimi spričevali o izviru in zdravju, ki pravijo, da v kraju, od koder prihajajo, oziroma v sosednih občinskih okrožjih v zadnjih 40 dneh, predno so se odposlali, ni bilo nalezlive bolezni, gledé katere obstoja dolžnost nazonanila, in ki se dá prenesti na dotično vrsto živali, za katero so izdana spričevala.

V občinskih ozemljih z več nego 350 kvadratnih kilometrov ne bodi izključeno porazdeliti jih po njihovi konfiguraciji in ž njo pogojenem zavarovanju policije za zdravstvo živine v manjše oddelke. Oba dela se od primera do primera dogovorita o vprašanju pripustnosti take delitve, in pa o ustanovitvi naravne meje teh okrožij. Taka porazdelitev ne velja gledé pljučne kuge.

Veljavnost izkaznice o izvirku in zdravju traja osem dni.

Za prevoze po železnicah in na ladijah se mora opraviti, predno se naložijo, posebna preiskava po živinozdravniku, ki ga je postavila država ali ki ga je državno oblastvo v to posebno pooblastilo, in izvid se mora vpisati v spričevalo.

Pošiljatve svežega mesa morajo imeti priložene izkaznice z vsebino, da je dotične živali spoznal oblastveni živinozdravnik za zdrave ob predpisu primernem ogledu v živem stanju in potem, ko so se zaklale.

Ako nastopi v eni državi goveja kuga, ima vlada druge države pravico omejiti ali prepovedati

uvoz prežvekovalcev, svinj in živalskih sirovin, in pa predmetov, katerih se prime strup, tako dolgo, da popolnoma prestane bolezen.

Ako se je iz ene države s prometom živine zatrosila pljučna kuga, bolezen na gobcu in parkljih, svinjska kuga ali kaka druga bolezen enake nevarnosti v drugo državo, ima vlada te države pravico v zmyslu zadevnih zakonitih določil omejiti ali prepovedati uvoz tistih vrst živali, katerih se prime dotična bolezen, iz upravnega okraja (v kraljevinah in deželah, zastopanih v državnem zboru: okrajno glavarstvo ali mesto s svojim ustavom; na Ogrskem: okraj županijskega sodnika, oziroma mesto s pravico sodne oblasti; na Hrvatsko-Slavonskem: okrajno oblastvo, oziroma mestni magistrat), iz katerega izvira okuženi prevoz, dokler se uradno izjavi, da je dotična bolezen prestala. Ta odredba se lahko razteza tudi na vsak sosedni upravni okraj, od čigar meje je kraj, iz katerega izvira okuženi prevoz, oddaljen manje nego 10 kilometrov.

Člen II.

Odredbo omejitev ali prepovedi v vzajemnem prometu živali ukrepajo dotična osrednja oblastva (v kraljevinah in deželah, zastopanih v državnem zboru, in na Ogrskem dotična ministrstva, na Hrvatsko-Slavonskem ban), katerim naj niža oblastva poročajo, in to navadno brzojavno, ako so se posamezni prevozi zadržali, in pa ako nastopijo kužne bolezni v ozemlju drugega dela, v primeru da se spozna potrebno izdati take naredbe.

Osrednje oblastvo določi način in obseg naredb, ki jih je ukreniti, in pa rok, kdaj stopijo v moč, in obvesti o tem brzojavno osrednje oblastvo drugega dela. Prevozi, ki so se poslali najpozneje dan potem, ko je došlo brzojavno obvestilo osrednjemu oblastvu drugega dela, se še pripuščajo v uvoz.

V prometu med mejnimi okraji (v kraljevinah in deželah, zastopanih v državnem zboru: okrajno glavarstvo ali mesto s svojim ustavom; na Ogrskem: okraj županijskega sodnika, oziroma mesto s pravico sodne oblasti; na Hrvatsko-Slavonskem: okrajno oblastvo, oziroma mestni magistrat) obeh delov med seboj pa sme oblastvo mejnega okraja, ako je v sosednem okraju drugega dela kaka kužna bolezen ali ako se poistini kaka nalezliva živalska bolezen na živali, ki je vstopila od tam, začasno omejiti ali prepovedati vstop tistih vrst živali, katerih se prime dotična bolezen, iz zadetega okraja. To odredbo je takoj sporočiti oblastvu mejnega okraja drugega dela.

Te naredbe, ki se ne nanašajo na prevozni promet po železnici ali z ladjo skozi zaprto ozemlje, odobri ali izpremeni po najkrajši poti predstojno oblastvo (to je oblastvo druge stopinje), kateremu jih sporoči oblastvo mejnega okraja, ki jih je izdalo.

O tem hkratu obveščeno dotično osrednje oblastvo naznani take naredbe osrednjemu oblastvu drugega dela tudi brzojavno in temu oblastvu se pridržuje neposredno s prvim se dogovoriti o kakih izpremembah, ki jih želi.

Omejitve mejnega prometa živine je razveljaviti, čim se je uradno izjavilo, da je v zaprtem okraju prestala bolezen, ki je bila povod omejitvi.

Člen III.

Oba dela si medsebojno dodelujeta oblast, pošiljati v drugo državo brez prejšnje zglasitve odposlance ali jih tam tudi trajno postaviti, da se pozave o zdravstvenem stanju živine, o uredbi sejmov za živino, o klavnica, zavodih za pitanje, kontumacijskih zavodih za živino i. e., in pa o izvršitvi obstoječih predpisov policije za zdravstvo živine. Oba dela naročita svojim oblastvom, da omenjene strokovne organe drugega dela, čim se izkažejo za take, na željo podpirajo in jim dadó pojasnila.

Člen IV.

Prevozi živine iz ozemlja ene države, kateri so se v drugi državi na namenišču spoznali, da imajo kako nalezlivo živalsko bolezen, katero je dolžnost naznani, so podvrženi enakemu postopku, kakor enake pošiljatve iz lastnega ozemlja, in se torej smejo poslati nazaj v ozemlje, kjer so se oddali.

Na željo lastnika dovoli pristojno politično oblastvo na namenišču porabo dotičnih živali s tem, da se takoj zakoljejo, ako to dopušča stanje bolezni živali, in ako se more izključiti možnost, da se bolezen zatrosi. To dovolilo pa se daje navadno samo tam, kjer je železniška postaja s klavnico zvezana z železničnim tirom.

Kadar se poistini bolezen, lahko posreduje izvedenec dežele, od koder izvira (točka III), ako ga je moči privzeti v 24 urah.

Ako se pokaže razno mnenje gledé narave obolelosti, opravi popreskušnjo kak državni viši živinozdravniški organ dežele, v katero je izvoz namenjen; njegovo mnenje je potem merodajno za nadaljnji postopek.

Ves postopek pa se mora opraviti v vseh okolnostih najpozneje v 48 urah, računaje od časa graje.

Stroške, ki nastanejo, plačaj stranka.

Člen V.

Veči osamljeni zavodi za živino, ki so postavljeni pod neposredno državno nadzorstvo in imajo na razpolago primerne stavbne uredbe in s policijo za zdravstvo živine zavarovani obrat, se smatrajo gledé uprave policije za zdravstvo živine za samostojna upravna okrožja. Temu primerno se smejo postaviti v zaporo samo, ako so tamošnji staleži okuženi.

Uveti za pripoznanje takih zavodov za samostojna upravna okrožja se ustanavljajo v vzajemnem dogovoru. (Priloga)

Dotičnemu ministru (na Hrvatsko-Slavonskem banu) se pridržuje na lastnem ozemlju ležeče zavode za živino, gledé katerih je priznано, da ustrezajo

zgoraj omenjenim uvetom, proglašiti za taka lastna ozemlja.

Člen VI.

Pljučna kuga naj se v obeh državah zatira po enakih načelih in naj se zlasti takoj obligatorno zakoljejo vse obolele ali vse okužbe sumne živali.

Člen VII.

Izpremembe v obstoječih zakonih o živalski kugi veljajo enako za promet z živalmi iz ozemlja druge države. Vendar je samo ob sebi umevno, da se smejo poroštva, dana obojestranskemu prometu živine s tem razglasom, dokler traja, izpreminjati samo v vzajemnem dogovoru.

Ta ministrski ukaz stopi v moč z dnem, katerega se razglasi.

Thun s. r.

Kast s. r.

Di Pauli s. r.

Promet

s

svinjami iz zavodov za pitanje.

Gledé prometa s svinjami se priznavajo za posebna ozemlja v veterinarsko-policijskem oziru tisti zavodi za pitanje svinj, ki so pod neposrednim nadzorstvom vsak svojega izključno le za svoje namene postavljenega državnega živinozdravnika, ki so gledé dovoza in odvoza svinj vezani na reden obrat, predpisan od pristojnega osrednjega oblastva, in ki gledé svoje stavbne naprave ustrezajo nastopnim zahtevam:

a) Dotični zavodi morajo biti postavljeni izven krajev in mest in od svoje okolice po prostoru popolnoma ločeni; ta zatvor sam mora biti tako narejen, da so tam nastanjene svinje povsem zavarovane zoper vsak nenadzorovan promet; ti zavodi morajo vrhu tega biti po

železniški progi v neposredni zvezi z železnico.

b) posamezni „szállási“ morajo biti z zidom ali dobro zadelanimi in primerno visokimi lesenimi stenami ločeni drug od drugega, morajo imeti popolnoma nepremočljiva tla, klančine za izkladanje in nakladanje; ako se svinje ne morejo nakladati naravnost iz dotičnih „szállásov“, temveč se morajo v ta namen goniti iz „szállása“ h klančini za nakladanje, morajo imeti tudi pota, po katerih se gonijo, isto lastnost gledé tal; končno mora biti zavod opremljen tudi s kanalizacijo, ki dobro posluje, s stalno tekočo vodo.